

ଏସ୍.ପି. ଜୈନ

ବନାମ

କଲିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ ଲିମିଟେଡ୍

ଜାନୁଆରୀ 14, 1965

[ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ପି.ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର, କେ.ଏନ୍. ୱାଷ୍ଟୁ ଏବଂ ଏସ୍.ଏମ୍. ସିକ୍ରି,
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ (ଅଧିନିୟମ 1/1956), ଧାରା 397 ଏବଂ 398 - ର ପରିସର ।

ଜୁଲାଇ 1954 ରେ, ପି ଏବଂ ଏଲ୍ କ୍ ନେତୃତ୍ୱରେ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀ, ଯେଉଁମାନେ ମୋଟ ଅଂଶ ପୁଞ୍ଜି 25 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ମିଳିତ ଭାବରେ 21 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ଅଂଶ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କମ୍ପାନୀ (ସେତେବେଳେ ଏକ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ) ରେ ରଖିଥିଲେ, ଆବେଦନକାରୀ ସହିତ ଏକ ଘରୋଇ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା, (i) କମ୍ପାନୀର ଅଂଶ ପୁଞ୍ଜି 10.5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ ଏବଂ ଏହି ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆବଣ୍ଟିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ଅଂଶ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ବହନ ସହିତ ସମାନ ହେବ; (ii) ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଏହି ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀରେ ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରତିନିଧି ରହିବେ; (iii) ଆବେଦନକାରୀ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରଣ ସୁବିଧା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ; ଏବଂ (iv) ଆବେଦନକାରୀ ବୋର୍ଡର ଅଧକ୍ଷ ହେବାର ଥିଲେ । ଏହି ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅଧକ୍ଷ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯଦିଓ ରାଜିନାମାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ସଂକଳ୍ପ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, ଏହି ସଂକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଚୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ନଥିଲା, ଏବଂ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ବାସ୍ତବ ରୂପ ଦେବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀର ସଂଘର ନିୟମାବଳୀରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ, କମ୍ପାନୀର ଅଗ୍ରୀମ ହୋଇଥିବା ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 61 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନୂତନ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ଏହିପରି ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେପରିକି ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀର ସହଭାଗୀତାର ସମାନତା ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ । ଯେତେବେଳେ ଦୁଇ ଜଣ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ 250ଟି ଅଂଶ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବେ ଭାଗ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଅସଜାତ ଅଂଶ ପି, ଏଲ୍ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ମିଳିତ ଭାବେ ରଖିଥିଲେ ।

1956-57 ରେ, କମ୍ପାନୀ ଶିଳ୍ପ ଅର୍ଥ ନିଗମ ଠାରୁ ଏକ ରଣ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏହି ନିଗମ କେବଳ ସାର୍ବଜନୀନ ସୀମିତ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, 1957 ଜାନୁଆରୀରେ କମ୍ପାନୀ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ସଂଘର ଆଇନଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ଅବସରରେ ମଧ୍ୟ 1954 ଜୁଲାଇ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ଆଇନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ କୌଣସି ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅତିରିକ୍ତ ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରସଙ୍ଗ ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜି ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ଠାରୁ ମଞ୍ଜୁରି ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 1958 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ଏକ ବୈଠକରେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 81 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶୀଦାରଙ୍କୁ ସମାନ୍ତୁପାତିକ ଭାବରେ ନୂତନ ଅଂଶ ଜାରି କରାଯିବା ଉଚିତ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ପି ଏବଂ ଏଲ୍ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କମ୍ପାନୀର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ପରିଚାଳକମାନଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ନୂତନ ଅଂଶକୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ; ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା କାରଣ ଏହି ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପାଖରେ ନୂତନ ପୁଞ୍ଜି ପାଇଁ ସଦସ୍ୟତା ନେବା ପାଇଁ ଅର୍ଥ ନଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ଭୟ କରୁଥିଲେ ଯେ ଯଦି ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଆବେଦନକାରୀ ସେ ସବୁ ପାଇପାରନ୍ତି ଏବଂ ଏହିପରି କମ୍ପାନୀର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହାସଲ କରିପାରିବେ । ବୋର୍ଡରେ ପି ଏବଂ ଏଲ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 29, 1958 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଏକ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ସେଥି ପାଇଁ ଏକ ସଂକଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ବେଆଇନ ଏବଂ ଅସିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସଂକଳ୍ପ ଅନୁଯାୟୀ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ଆବଣ୍ଟନରୁ କମ୍ପାନୀ ବିରୋଧରେ ଏକ ତରଫା ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ଜୁଲାଇ 13, 1958 ରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଅଧିକାର ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସକାଳ 11ଟାରେ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ତାରିଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ବୈଠକରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଏହି ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିବା ଖବର ପାଇବା ମାତ୍ରେ, ପୂର୍ବରୁ ଆବେଦନ କରିଥିବା ସାତ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶ ବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ । ସେହି ଦିନ, ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିକାର ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ ଛଗିତାଦେଶ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ଶେଷରେ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଛଗିତାଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ।

କମ୍ପାନୀର ଅଂଶ ପୁଞ୍ଜି 1 କୋଟିରୁ 3 କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମଞ୍ଜୁରି ଦିଆଯିବାକୁ 1960 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ କମ୍ପାନୀର ଆଉ ଏକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ଡକାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ କମ୍ପାନୀକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ଆଧାରିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ନୂତନ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ବାହାର ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆବେଦନକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 397 ଏବଂ 398 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ କରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ନୂତନ ଅଂଶ ଜାରି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉପରେ ନିରକ୍ତର ଦମନ ଜାରି ରଖିଛି ; ଯେ 1954 ଜୁଲାଇର ଚୁକ୍ତିକୁ ଅଣଦେଖା କରି ପି ଏବଂ ଏଲ୍ ର ବେନାମୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଏହିପରି ଅଂଶ ଆବଣ୍ଟନ କରି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାରର ସମସ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରୁ ବାଦ ଦେବା ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ; ନୂତନ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ଆବଣ୍ଟନ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ଗୃହୀତ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ

ଅଧିନିୟମ, 1956ର ଧାରା 81ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ତଥା 1958 ମସିହା ଜୁଲାଇ 30 ତାରିଖରେ ଚରବରିଆ ଭାବେ ଆବଣ୍ଟନ ପି ଏବଂ ଏଲ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷମତାର ଅପବ୍ୟବହାର ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର ଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନରେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିପରୀତ ହୋଇଥିଲା । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆବେଦନ ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା : (i) ଧାରା 397 ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଦମନର କୌଣସି ମାମଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଧାରା 397 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ସଫଳ ହେବା ପାଇଁ, କମ୍ପାନୀକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ କାରଣ ଅଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ଯଦିଓ ଏହା ଧାରା 397 ର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଆହୁରି ଦର୍ଶାଇବାକୁ ହେବ ଯେ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଦାରଙ୍କ ଆଚରଣ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଦମନକାରୀ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ କାହାଣୀର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଦାରଙ୍କ ତରଫରୁ ନିରନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା, ଆବେଦନ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ରହିବା, ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ କିଛି ଅଂଶ ପାଇଁ ଅତ୍ୟାଚାର ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା । ଏହି ଆଚରଣ ଭାରାନ୍ତାନ୍ତ, କଠୋର ଏବଂ ଦୋଷାବହ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଧାରୀ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସର ଅଭାବ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାର ପରିଚାଳନାରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ଉପରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅତ୍ୟାଚାରରୁ ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସର ଅଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ଏବଂ ଏହିପରି ଅତ୍ୟାଚାର ଅତିକମରେ ଅଂଶଦାର ଭାବରେ ନିଜ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତି ସଜ୍ଞାତାର ଅଭାବ କିମ୍ବା ନିରପେକ୍ଷ କାରବାରର ଏକ ଉପାଦାନକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏଲଡର୍ ବନାମ ଖାଟସନ୍, (1952) S.C. 49; ଜର୍ଜ ମେୟର୍ ବନାମ ଝଟିସ୍ କୋ-ଅପରେଟିଭ୍ ହୋଲସେଲ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍ (1954) S.C. 381; ଝଟିସ୍ କୋ-ଅପରେଟିଭ୍ ହୋଲସେଲ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ମେୟର୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ, [1958] 3 ସମସ୍ତ E.R. 66; *Re. H. R. ହାର୍ମର୍ ଲିମିଟେଡ୍*, [1958] 3 ସମସ୍ତ E.R. 689; ଆଲୋଚନା ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଛି ।

(ii) 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସର ରାଜିନାମା ଯେଉଁ ଆଧାରରେ ଦମନର ମାମଲାଟି ହୋଇଥିଲା, ତାହା ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନଥିଲା ଏବଂ 1957 ମସିହାରେ ଯେତେବେଳେ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନଥିଲା । ଏହା ପ୍ରକୃତରେ କମ୍ପାନୀର ଜଣେ ଅଣ-ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଦୁଇ ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚୁକ୍ତି ଥିଲା ଏବଂ ଯଦିଓ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ମୁଖ୍ୟତଃ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, କ୍ଷଣ ଭାବରେ ଏହାର କିଛି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସାର୍ବଜନୀନ

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ରାସ୍ଟ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

କମ୍ପାନୀର ସଂଘର ନିୟମାବଳୀରେ ରଖାଯାଇପାରିନଥିଲା । ଯେହେତୁ କମ୍ପାନୀ ଏହି ଚୁକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ଆବଦ୍ଧ ନଥିଲା, କେବଳ ଏହି ତଥ୍ୟ ଯେ 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ହୋଇଥିବା ବୈଠକରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ବାହାର ଲୋକଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା, ତାହା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦମନ କରିବାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ । ନୂତନ ଅଂଶ କେବଳ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ଆବଦ୍ଧନ କରାଯିବା ଉଚିତ, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଧାରୀମାନେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନଥିଲେ । ଅଧିକତ୍ର, ସାଧାରଣ ସଭାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶ ଜାରି କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ବରଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯିବା ଉଚିତ, କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 1956 ର ଧାରା 81 ର କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ ନହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 28, 1958 ର ସଂକଳ୍ପ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲା ଯାହା ସେତେବେଳେ ଥିଲା ।

(iii) ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ନୂତନ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ଆବଦ୍ଧନକାରୀମାନେ ପି କିମ୍ପା ଏଲ ଗୋଷ୍ଠୀର ବେନାମୀଦାର କିମ୍ପା ନିମ୍ନପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ଆବଦ୍ଧନ ଦ୍ଵାରା ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଧାରୀମାନେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ଉପରେ ଦମନ କରୁଥିଲେ । ଏହି ଆବଦ୍ଧନକାରୀମାନେ ସ୍ଵାଧୀନ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଏବଂ ନୂତନ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ ସମର୍ଥନ ପାଇବାକୁ ପି ଏବଂ ଏଲ ଗୋଷ୍ଠୀ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରନ୍ତି, ଏହାର ଅର୍ଥ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଦମନ କରିବା ନୁହେଁ, କାରଣ ନୂତନ ଅଂଶୀଦାରମାନେ ପି ଏବଂ ଏଲ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ସମର୍ଥନ କରିପାରନ୍ତି ଯେ ଏପରି ସମର୍ଥନ କମ୍ପାନୀର ଲାଭ ପାଇଁ ହେବ ।

(iv) 1958 ମସିହା ଜୁଲାଇ 30 ତାରିଖର ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ବାତିଲ କରାଯିବା ପରେ ନୂତନ ଅଂଶ ଜାରି କରିବାରେ ତରବରିଆ ହେବା, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ଉପରେ ଦମନ କରିବା ଯୋଜନାର ଏକ ଅଂଶ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କମ୍ପାନୀର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ଅର୍ଥର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ଏବଂ ଅର୍ଥ ନିଗମରୁ ରଣ ପାଇବାର କ୍ଷମତା ଏହାର ସଦସ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ଅଂଶ ପୁଞ୍ଜିର ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା । ତରବରିଆ ହେବା ଜରୁରୀ ହୋଇଗଲା କାରଣ ସେହି ଦିନ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ବାତିଲ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଅନୁଭବ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥାଏ ଏବଂ ନୂତନ ଅଂଶ ଆବଦ୍ଧନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଆହୁରି ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ ବିଳମ୍ବ ହୋଇପାରେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଚରଣ ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପରିସ୍ଥିତିରୁ ଅଂଶ ଆବଦ୍ଧନରେ ତରବରିଆ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାରଗୁଡ଼ିକ ଏହାର ସ୍ଵାର୍ଥକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିବାରୁ ଧାରା 398 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ କୌଣସି ମାମଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : 1964 ର ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 734-747 ।

A.H.O. ସଂଖ୍ୟା 13/1961 ଏବଂ A.H.O. ସଂଖ୍ୟା 2-14/1962 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏପ୍ରିଲ 18, 1963 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏନ୍.ସି. ଚାଟାର୍ଜୀ, ଏସ୍. ରୟ ଚୌଧୁରୀ, ଏମ୍.ଏଲ୍. ଝୁନଝୁନଖାଲା, ଏସ୍. ମୁର୍ଦ୍ଦା ଏବଂ ବି.ପି. ମାହେଶ୍ୱରୀ (ସମସ୍ତ ଆବେଦନରେ) ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ପାଇଁ ଏମ୍.ସି. ସେତଲଖାତ, ଏ.ଭି. ବିଶ୍ୱନାଥ ଶାସ୍ତ୍ରୀ, ରଣଦେବ ଚୌଧୁରୀ, ଏମ୍.କେ. ବାନାର୍ଜୀ, ଜେ.ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ଓ.ସି. ମାଥୁର ଏବଂ ରବିନ୍ଦର ନାରାୟଣ ।

ରଣଦେବ ଚୌଧୁରୀ ଏବଂ ଜେ.ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2ଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଜି.ଏସ୍. ପାଠକ, ବି. ଦତ୍ତ ଏବଂ ଜେ.ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3ଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 4ଙ୍କ ପାଇଁ ଏ.ଭି. ବିଶ୍ୱନାଥ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଜେ.ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି ।

ସଚିନ ଚୌଧୁରୀ, ଏସ୍.ଏନ୍. ଆନ୍ଦଲି, ରାମେଶ୍ୱର ନାଥ ଏବଂ ପି.ଏଲ୍. ଭୋହରା, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 9, 10, ଏବଂ 12 ପାଇଁ ।

ଆର୍ଚ୍ଚି-ଜେନେରାଲ୍ ସି.କେ. ଦତ୍ତାତ୍ତା, ଜେ.ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ଓ.ସି. ମାଥୁର ଏବଂ ରବିନ୍ଦର ନାରାୟଣ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 13 ପାଇଁ ।

ସଚିନ ଚୌଧୁରୀ, ବି.ସେନ, ଦୀପକ ଦତ୍ତ ଚୌଧୁରୀ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 14 ପାଇଁ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 15 ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ୍ ନିରେନ ଦେ ଏବଂ ରାଜିନ୍ଦର ନାରାୟଣ ଏବଂ କୋ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 16 ପାଇଁ ସଲିସିଟର-ଜେନେରାଲ୍, ଏସ୍.ଭି. ଗୁପ୍ତେ ଏବଂ ରାଜିନ୍ଦର ନାରାୟଣ ଏବଂ କୋ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଷାଷ୍ଟ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ ଏହି ଚଉଦଟି ଆବେଦନ ଆଇନ ଏବଂ ତଥ୍ୟର ସାଧାରଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତାପନ କରେ ଏବଂ ମିଳିତ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରାଯିବ । ମେସର୍ସ କଲିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏହା ପରେ କମ୍ପାନୀ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା) ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ଲଢ଼େଇର ଏହା ଏକ ପରିଣାମ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭାରତୀୟ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, ସଂଖ୍ୟା 1/1956 (ଏହା ପରେ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ସୂଚିତ) ର ଧାରା 397, 398, 402 ଏବଂ 403 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନରୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଅଧିକାଂଶ ତଥ୍ୟ ଗନ୍ଧାର ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଉଠାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯଥା, କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାର ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ସଦସ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ଦମନକାରୀ ଭଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା ।

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡୁ)

ଏହି କମ୍ପାନୀ 1950 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 1 ତାରିଖରେ ଏକ ଘରୋଇ ସୀମିତ କମ୍ପାନୀ ଭାବେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର ପ୍ରାଧିକୃତ ପୁଞ୍ଜି ଥିଲା 25 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା । ମୂଳତଃ, କିଛି ଅଂଶକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ, ଏହି ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପାଖରେ ସମାନ ଭାବେ ରହିଥିଲା । ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ପଚନାଏକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରିବାକୁ ନିଆଯାଇପାରେ । କମ୍ପାନୀ 1952 ରୁ 1954 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଦିଆଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି କ୍ରମ ରଣପତ୍ରର ଜାରି ଦ୍ଵାରା 36 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା । 1954 ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ (ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ) ତତ୍କାଳୀନ ସଚିବ ଡ. ମୋହାନ୍ତି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲେ, ଯିଏ ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବେ ପାଖାପାଖି 36 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରଣପତ୍ରର ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଥିବା କମ୍ପାନୀ ପ୍ରତି, ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ଅସୁବିଧାରେ ଥିବା କମ୍ପାନୀକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲେ । ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରି ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରଶାସନିକ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ପ୍ରଦାନ କରି କମ୍ପାନୀକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଏହା କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 27 ତାରିଖରେ ଆବେଦନକାରୀ, ଏବଂ ପଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରାଜିନାମା ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ରାଜିନାମାରେ, କମ୍ପାନୀ କୌଣସି ପକ୍ଷ ନଥିଲା । ଆମେ ପରେ ରୁକ୍ମିର ବିଭିନ୍ନ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବୁ । ତେବେ, ସଂକ୍ଷେପରେ, ରାଜିନାମାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶ ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀରେ ଅଂଶ ଆବେଦନ କରାଯିବ, ଯାହା ପଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ଅଂଶ ସହିତ ସମାନ ହେବ । ଏହିପରି କମ୍ପାନୀରେ ଆବେଦନକାରୀ, ପଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରୁଥିବା ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ଅଂଶ ଧାରଣ କରିବେ, ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏକ ଫରାସୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଜଣେ ରଥ, ଯାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ 4 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶ ରହିବ । ତେବେ ରୁକ୍ମିରେ ଏହି ଅଂଶୀଦାରମାନେ ପକ୍ଷ ନଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀରେ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଏହି ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀର ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରତିନିଧି ରହିବେ, ଯଥା, ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ଦୁଇ ଜଣ ଲେଖାଏଁ । ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟ କମ୍ପାନୀର କର୍ତ୍ତାମାଳ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀର ସୁରକ୍ଷା ଉପରେ ନଗଦ ଉଧାର ସୁବିଧା ପାଇଁ 50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ଏବଂ ଶେଷରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଜୈନ, କମ୍ପାନୀର ଅଧକ୍ଷ ହେବାର ଥିଲା । ଏହି ରାଜିନାମା ପରେ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ଅଗଷ୍ଟ 16, 1954 ରେ କେତେକ ସଂକଳ୍ପ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ଵାରା ରୁକ୍ମିର କିଛି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଯଥେଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ପ୍ରାଧିକୃତ ପୁଞ୍ଜି ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା (ଯଦିଓ ଏହା ପରେ କିଛିରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା), ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀର ଅଧକ୍ଷ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଏହି ସଂକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ରୁକ୍ମିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିନଥିଲା ଏବଂ ରୁକ୍ମିର ସମସ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସହିତ ଅନୁରୂପ ହେବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀର ସଂଘ ନିୟମାବଳୀରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଜାନୁଆରୀ 1955 ରେ, ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ନାରାୟଣସ୍ଵାମୀ ଇସ୍ତଫା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପଚନାୟକଙ୍କୁ

ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । 1955 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ କମ୍ପାନୀ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । ଏହାର କିଛି ଦିନ ପରେ, ଅଂଶ ପୁଞ୍ଜିକୁ ଆହୁରି 61 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ଯଥା, ଆବେଦନକାରୀ ଜୈନ, ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ, ପ୍ରାନ୍ତର କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ଅଂଶ ଛାଡ଼ି ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶ ରଖିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ରଥ ନିଜର 250 ସଂଖ୍ୟକ ଅଂଶ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଅଂଶଗୁଡ଼ିକୁ ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିଜ୍ଞୋତ୍ ଅଂଶକୁ ମିଳିତ ଭାବେ ତିନିଜଣ ଯଥା, ଜୈନ, ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନଙ୍କ ପାଖରେ ରହିଥିଲା । 1956 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ଵାରା ଏକ ସଂକଳ୍ପ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କମ୍ପାନୀକୁ ଏକ ପବ୍ଲିକ୍ ଲିମିଟେଡ଼ କମ୍ପାନୀରେ ପରିଣତ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଆବେଦନକାରୀ, ଲୋକନାଥନ୍ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏକ ଉପ-କମିଟିକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ସେହି ସମୟରେ, ଏକ କୋର୍ଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରାଧିକୃତ ପୁଞ୍ଜିରୁ 39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଅଂଶ ମଞ୍ଜୁରି ପାଇଁ ଏବଂ 64 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଣପତ୍ର ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଦାର ଏବଂ/କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ମନୋନୀତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଜାରି କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଡିସେମ୍ବର 1956 ରେ କମ୍ପାନୀକୁ ଏକ ପବ୍ଲିକ୍ ଲିମିଟେଡ଼ କମ୍ପାନୀରେ ପରିଣତ କରିବା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ସଂଘର ନିୟମାବଳୀରେ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ଵାରା ଏକ ସଂକଳ୍ପ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା କାରଣ କମ୍ପାନୀ ଶିଳ୍ପ ଅର୍ଥ ନିଗମ ଠାରୁ ରଣ ନେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା ଯାହା କେବଳ ପବ୍ଲିକ୍ ଲିମିଟେଡ଼ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକୁ ଅଗ୍ରୀମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । 1957 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 11 ତାରିଖରେ କମ୍ପାନୀକୁ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀରେ ପରିଣତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସଂଘର ନିୟମାବଳୀରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଜୁଲାଇ 27, 1954 ରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିର ଏହିପରି ସଂଶୋଧିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ସଂଘର ନିୟମାବଳୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ କୌଣସି ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ତେବେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଖବରକାଗଜରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ ବିଜ୍ଞାପନର ପରିଶାମ ସ୍ଵରୂପ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ 1955 ସେପ୍ଟେମ୍ବରରେ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ, ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ, କଳା ଏବଂ ଗ୍ୟାଲଭେନାଇଜଡ଼୍ ଷ୍ଟିଲ୍ ଟ୍ୟୁବ୍ ଉତ୍ପାଦନରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ବିଜ୍ଞାପନରେ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରତୀକ ମଧ୍ୟ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେପରି କମ୍ପାନୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀର ଅଂଶ ଥିଲା । ଏହାର ଫଳସ୍ଵରୂପ, ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ତୀବ୍ର ବିରୋଧ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଶେଷରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ବିଜ୍ଞାପନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଇଥିଲେ । ତେବେ, ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ଲୋଗନାଥନଙ୍କ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟରେ ମତଭେଦ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କମ୍ପାନୀର ଅଧକ୍ଷ ପଦରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ଥିଲେ । 1957 ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ସଂଘର ନିୟମାବଳୀକୁ ପୁନର୍ବାର ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ ମଧ୍ୟ 1964 ମସିହା ଜୁଲାଇ 27 ତାରିଖର ରାଜିନାମା ଆଧାରରେ ସେଥିରେ କିଛି ରଖାଯାଇ ନଥିଲା । ଡିସେମ୍ବର 1957 ରେ, ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିୟନ୍ତ୍ରକ 39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଲିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶ ଜାରି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 81 ର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଯାୟୀ 64 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ରଣପତ୍ର ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ନୂଆ ଅଂଶ ଜାରି ପାଇଁ ଏହି ମଞ୍ଜୁରି ପରେ ପ୍ରକୃତ ସମସ୍ୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଆମେ ପରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 81 ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବୁ ; ଏଠାରେ ଏହା କହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ସେହି ମଞ୍ଜୁରିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ନୂତନ ଅଂଶକୁ ପ୍ରଥମ ଥରରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରକମାନଙ୍କୁ ସମାନୁପାତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଯାହା ପରିସ୍ଥିତି ସ୍ୱୀକାର କରେ, ସେହି ତାରିଖରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଂଶ ଉପରେ ପରିଶୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ "କୌଣସି ବିପରୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଯାହା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଦିଆଯାଇପାରେ ।" ତେଣୁ ଯଦି କମ୍ପାନୀ ଏକ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଅନ୍ୟଥା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନ ନିଆଯାଏ, ତେବେ 39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଂଶର ନୂତନ ଜାରି, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 81 ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶ ଅନୁପାତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ, ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ ହୋଇଥିଲା, ଫରାସୀ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା କେତେକ ଅଂଶ ବ୍ୟତୀତ, ଆବେଦନକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶଧନ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଲୋକନାଥନ୍ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶଧନ ରହିଥିଲା, ଏବଂ ତେଣୁ ଏକ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଏହାର ବିପରୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ନୂତନ ଅଂଶଧନ ମଧ୍ୟ ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ସମାନ ଅଂଶଧନ ଭାବରେ ଯାଇଥାଆନ୍ତା, ଯେଉଁ ଅଂଶଧନ ଫ୍ରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀକୁ ଯାଇଥାଆନ୍ତା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 1, 1958 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ଏକ ବୈଠକ ପୂର୍ବରୁ ନୂତନ ଅଂଶ ଜାରି କରିବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠିଥିଲା ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ମତଭେଦ ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ନୂତନ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଉଚିତ, ଯେପରି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 81 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ନୂଆ ଅଂଶ ଜାରି ଏବଂ ଅଂଶଧାର ଓ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ଅନୁପାତ ତଥା ଏହି ଧାରାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏକ ସଂକଳ୍ପ ପାରିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ଡକାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ପଟ୍ଟନାୟକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ବୈଠକରେ ଆବେଦନକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋକନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ନୂତନ ଅଂଶର ପ୍ରାୟ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ପାଇବାକୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋକନାଥନଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ଚାହୁଁନଥିଲେ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ଭୟ ଥିଲା ଯେ ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ସବୁ ମିଳିଯାଇପାରେ, କାରଣ ଯଦି ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋକନାଥନଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପାଖରେ ନୂତନ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଅର୍ଥ ନଥିଲା । ତେଣୁ ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ସମସ୍ତ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ପାଆନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଧାର ହେବେ ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବରେ କମ୍ପାନୀର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇବେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 1 ତାରିଖରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ବୈଠକରେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସଂକଳ୍ପକୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଁ ଏକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ଡାକିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଥିଲା, ଯାହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 81ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଥିଲା । ପଞ୍ଚନାୟକଙ୍କ ସଂକଳ୍ପ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ, ପଞ୍ଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋକନାଥନ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଧିକାଂଶ ଅଂଶଧନ ଧାରଣ କରିଥିବା ସ୍ପଷ୍ଟ କାରଣ ପାଇଁ ପରାସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ଵରୂପ ମାର୍ଚ୍ଚ 29, 1958 ରେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଏକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ଡାକାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 29, 1958 ର ବୈଠକରେ ଯୋଗ ଦେଇନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ହାରା ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସେହି ବୈଠକରେ ପଞ୍ଚନାୟକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରିଥିଲେ । ସେହି ବୈଠକରେ ଦୁଇଟି ସଂକଳ୍ପ ଆଗତ କରାଯାଇଥିଲା, ଗୋଟିଏ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ତରଫରୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ପଞ୍ଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋକନାଥନଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ତରଫରୁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସଂକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା ଯେ କମ୍ପାନୀର ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଅଂଶଧନ ଅନୁପାତରେ ନୂତନ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ। ଉଚିତ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ମନୋନୀତ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ମନୋନୀତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ନାମରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କିମ୍ବା ଛାଡ଼ି ଦେବାର ଅଧିକାର ରହିବ। ପନ୍ଦର ଦିନ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଦି ଜଣେ ଅଂଶୀଦାର ସେହି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣ କରିନଥାନ୍ତି, ତେବେ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିବା ବିବେଚନା କରାଯିବ। ଉଚିତ । ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂକଳ୍ପରେ, ପଞ୍ଚନାୟକ ଲୋକନାଥନ ଗୋଷ୍ଠୀ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ନୂତନ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଆବଣ୍ଟନ କରାଯିବ। ଉଚିତ ନୁହେଁ, ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କ ବିବେକାନୁସାରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆବେଦନ କରିଥିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେଗୁଡ଼ିକର ଆବଣ୍ଟନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ କରାଯିବ। ଉଚିତ, କିମ୍ବା ତା'ପରେ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଲାଗୁ ହେବେ ଯେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟର ଅତିକମରେ 5 ପ୍ରତିଶତ ଆବେଦନ ଅର୍ଥ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟର 10 ପ୍ରତିଶତ ଆବଣ୍ଟନ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ସଂପଦ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଆହୁାନ ଅନୁଯାୟୀ ବଳକା ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଯେପରି ଆଶା କରାଯାଉଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଆଗତ ହୋଇଥିବା ସଂକଳ୍ପଟି ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନୂତନ ଅଂଶଧନର ଆବଣ୍ଟନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଞ୍ଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋକନାଥନ ଗୋଷ୍ଠୀ ତରଫରୁ ଆଗତ ହୋଇଥିବା ସଂକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ସେହି ବୈଠକରେ ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମ ଭଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହା ପରେ 1958 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 18 ତାରିଖରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀର ଅନ୍ୟ କେତେକ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ହାରା ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 29 ତାରିଖର ସଂକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷମତାତୀତ, ବେଆଇନ, ଅସିଦ୍ଧ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ, କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଏହାର ଅଂଶୀଦାରମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା ସହିତ ମକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରତିବାଦୀ (ଯଥା, ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀ) ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସେବକ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ସଂକଳ୍ପକୁ ଅନୁସରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ଲଗାଇବେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତିବାଦୀ, ସେମାନଙ୍କର ସେବକ ଏବଂ ପ୍ରତିନିଧାନଙ୍କୁ ଆକ୍ଷେପିତ ସଂକଳ୍ପ ଅନୁଯାୟୀ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରିବା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ କରିବାରେ ଆହୁରି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇବେ । ସେହି ମକଦ୍ଦମା କଟକସ୍ଥିତ ଅଧିକାର ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ମକଦ୍ଦମାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ । ଏହା କହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ସେହି ଦିନ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ କରିବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇ ଏକ ତରଫା ଅନ୍ତରୀଣ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 29 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1958 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବୈଠକରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ସଂକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲା । ଏହାପରେ କମ୍ପାନୀ ଏକ ତରଫା ଅନ୍ତରୀଣ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲା । ଏହି ମାମଲା 1958 ମସିହା ମେ 15 ତାରିଖରେ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆସିଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ କମ୍ପାନୀ ତରଫରୁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ପାଣ୍ଡିର ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କମ୍ପାନୀକୁ ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶକୁ ରଖି ଯାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇଥାନ୍ତା ଯଦି ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାନ୍ତା; କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ମାମଲାର ଶୁଣାଣିକୁ ଅନେକ ତାରିଖରେ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, ପକ୍ଷନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ମକଦ୍ଦମାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ବୈଠକ ଡାକିବା ଜାରି ରଖିଥିଲେ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀରେ ସର୍ବଦା ନୂତନ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଥିଲା । ଶେଷରେ 1958 ମସିହା ଜୁଲାଇ 30 ତାରିଖରେ ଅଧିକାର ବିଚାରପତି ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସକାଳ ପ୍ରାୟ 11ଟା ବେଳେ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ବାତିଲ କରିଥିଲେ । ସେହି ଦିନ ସକାଳ 10-30 ରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ଏକ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ବାତିଲ ହୋଇଛି ବୋଲି ଏକ ବାର୍ତ୍ତା ପାଇବା ମାତ୍ରେ ଆବେଦନ ଟଙ୍କା ସହିତ ଆବେଦନ କରିଥିବା ସାତ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟରେ ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ରିଟର୍ଣ୍ଣକୁ 12-40 ଅପରାହ୍ନ ସମୟରେ କମ୍ପାନୀର ନିବନ୍ଧକଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିଦିନ, ଅଧିକାର ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଅପରାହ୍ନ 12-40 ରେ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଆବେଶ ପାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ବାତିଲ କରିବା ଆଦେଶକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଉ, ଯେଉଁଠାରେ ସେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ତେବେ କମ୍ପାନୀର ଓକିଲ, ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବରୁ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇସାରିଛି । ତଥାପି, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁଇ ଦିନ ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । 1958 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଏହି ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା । ବରଖାସ୍ତ ହେବା ପରେ ଏକ ଏକସ୍ତ ପତ୍ର ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ଜୋର ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଶେଷରେ ନଭେମ୍ବର 1960 ରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ଯେଉଁ ସାତ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ ଥିଲେ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନଙ୍କ ମନୋନୀତ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବେନାମୀଦାର ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତରେ ସେମାନଙ୍କ ବେନାମୀଦାରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜକୁ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଆବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ସାତ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଂଶଧନ ଅର୍ଥର ମାତ୍ର 5 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଦର୍ଶାଇଥିଲା, ଯଦିଓ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ କମ୍ପାନୀକୁ ଅର୍ଥର ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥିଲା, ତଥାପି ଅଂଶଧନ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁମାନେ ଅଂଶଧନ ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଇଠ କରିବା ସ୍ଥିତିରେ ନଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରୁଥିବା ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ପରାସ୍ତ କରିବାର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଗୋପନୀୟ ଭାବରେ ଏବଂ ଜାଣିଶୁଣି ନୂତନ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଦମନ କରିବା ସହିତ ସମାନ ।

ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜିକୁ ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ 21 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1960ରେ କମ୍ପାନୀର ଏକ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ ସାର୍ବଜନୀନ ବୈଠକ ଡକାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଉପରେ ଏହା 1958 ମସିହାରେ ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଏକ ଲକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟକ ଅତିରିକ୍ତ ନିରପେକ୍ଷତା ଅଂଶଧନ ଜାରି ହେବା ଦ୍ଵାରା ତିନି କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅନ୍ୟ ଏକ ଲକ୍ଷ କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧନଶୀଳ ମୋଟନୀୟ ଆୟକର ମୁକ୍ତ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଥିବା ଅଂଶଧନ ଜାରି ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଏପରି ଅଗ୍ରାଧିକାର ଥିବା ଅଂଶଧନ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଅଧିକାର ଏବଂ ବିଶେଷାଧିକାର ଅଧୀନରେ ଯାହା ସଂଘର ନିୟମାବଳୀରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ହେବାକୁ ଥିବା ନୂତନ ନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ କମ୍ପାନୀକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ନୂତନ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକ ବାହାର ଲୋକଙ୍କୁ (ଅର୍ଥାତ୍ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ) ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ । 1960 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 25 ତାରିଖରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦ୍ଵାରା ଏହି ବୈଠକ ଡକାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ବୈଠକର ଆହ୍ଵାନ ହିଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 14, 1960 ରେ ଧାରା 397 ଇତ୍ୟାଦି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନରେ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ନୂତନ ଅଂଶଧନର ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଦମନର ନିରନ୍ତର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ, ନିରନ୍ତର ଭାବେ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାରରେ ସମସ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବାଦ ଦେବା ଏବଂ ସମାନ ମୂଲ୍ୟରେ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରିବା ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାକୁ ଥିବା ଆର୍ଥିକ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏପରି ସୁବିଧାକୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ବଜାୟ ରଖିବା, ଯାହାଦ୍ଵାରା ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ନାମମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟରେ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ନିଜର ଅଂଶଧନ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇପାରନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ନୂତନ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ନଦେଇ ବାହାର ଲୋକଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ମନୋନୀତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ/କିମ୍ବା ବେନାମୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅଂଶଧନ ପ୍ରଦାନ କରିବା । ଏହାର ପରିଶାମ ଏହା ହେବ ଯେ ଲୋଗନାଥନ୍ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ 75 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ କମ୍ପାନୀର ମତଦାନ ଶକ୍ତି ହାସଲ କରିବେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରହିବେ ଏବଂ ତେଣୁ ନିଜ ପାଇଁ ବିପୁଳ ଆର୍ଥିକ ଲାଭ ହାସଲ କରିବେ । ଏହା ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାର ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଅଧିକାର ପ୍ରତି ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତି ଏବଂ ପକ୍ଷପାତିତା ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଅଧିକାଂଶ ଅଂଶଧନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ଵାରା ଏହା କରାଯାଇଛି । ଶେଷରେ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଲୋଗନାଥନ୍ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାର ଏପରି ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା କମ୍ପାନୀର ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ବ୍ୟାପାର ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ସଠିକତା ଅବଲମ୍ବନ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଲୋଗନାଥନ୍ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଆଚରଣ ଦମନମୂଳକ, ବୋଧପୂର୍ଣ୍ଣ, କଠୋର ଏବଂ ଦୋଷାବହ ଥିଲା ଏବଂ ସମଗ୍ର କୌଶଳ ଥିଲା ଯେ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀମାନେ କମ୍ପାନୀର 75 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ଭୋଗ୍ ସଂଖ୍ୟାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବା ଉଚିତ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର ଆଚରଣରେ ନିରପେକ୍ଷ କାରବାରର ମାନକରୁ ଏକ ଦୃଶ୍ୟମାନ ବିଚ୍ୟୁତି ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟର ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ହକଦାର ଥିଲେ । ବିଶେଷ କରି ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ନିଜ ନିଜ ଅଂଶଧନ ଅନୁପାତରେ ନୂତନ ଅଂଶଧନରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ବେନାମୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଅଂଶ ଜାରି କରିବା ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଧାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ଅତ୍ୟାଚାର ମୂଳକ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର କୁପରିଚାଳନା ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 27 ତାରିଖରେ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମାର ଭଙ୍ଗ ଏବଂ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ କମ୍ପାନୀ ଗଠନରେ ବାସ୍ତବରେ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀ ଥିଲା, ଏହା ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ଯଥା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏକ ଭାଗୀଦାରିତା ଥିଲା । ଶେଷ ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ଆବେଦନକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମିଳିତ ହୋଇଥିଲେ ଯାହା ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ତରଫରୁ ବିଶ୍ଵାସର ଯଥାର୍ଥ ଅଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ବିଶ୍ଵାସର ଏପରି ଅଭାବ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପରିଚାଳନାରେ ଏହି ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଚ୍ଚୋଟତାର ଅଭାବ କାରଣରୁ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ନିଜର ଲାଭ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ କମ୍ପାନୀର କଲ୍ୟାଣ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ନଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ କମ୍ପାନୀର ଏକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ଡାକିବା ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଆଶ୍ଵସ୍ତି ପାଇବେ ନାହିଁ, ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଆଧାରରେ ଏକ ପରିସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ଦେବା ଯଥାର୍ଥ ହେବ ଯେ କମ୍ପାନୀକୁ ସମାପ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ହେବ । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 397 ଅନୁଯାୟୀ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ, କାରଣ ଏକ ସମୂହ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା କମ୍ପାନୀର ପରିସମାପ୍ତି ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଗୋଷ୍ଠୀର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ ଭାବରେ ପକ୍ଷପାତ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ଏବଂ ଏହି ଦମନ ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସେଥିପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ପ୍ରତିକାର କରାଯାଇପାରିବ । କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା କାରଣ ପାଇଁ ଏପରି ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା ଯାହା କମ୍ପାନୀର ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ଦ୍ଵାରା ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନର ମାଲିକାନାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତତ ଜାଲିଆତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ଵାରା ଏବଂ ପକ୍ଷନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ ଗୋଷ୍ଠୀର ଦୋଷାବହ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆଚରଣ କାରଣରୁ କମ୍ପାନୀର ପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଏକ ଭୌତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ହଟାଇବା, ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ଅତି କମରେ ଦୁଇ ଜଣ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ପୁନର୍ଗଠନ ଏବଂ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀର ବୋର୍ଡରେ ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରତିନିଧି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଏବଂ 29 ଜୁଲାଇ, 1954 ରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସଂଘର ନିୟମାବଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 1 ତାରିଖରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ଵାରା ଏବଂ 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 29 ତାରିଖରେ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିବା ସଂକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ବାତିଲ ଓ ବ୍ୟର୍ଥ ଏବଂ ଏହା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦମନ କରି, ଏବଂ ପକ୍ଷନାୟକ ଓ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷମତାର ଅପବ୍ୟବହାର କରି ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ଦାବି କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଯେ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ସଂକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ 39,000 ନୂତନ ଅଂଶଧନର ଆବଣ୍ଟନ ଏବଂ ଜାରି କରିବା ସହିତ ଜଡିତ ତାହାକୁ ବାତିଲ କରାଯାଉ । ଜୁଲାଇ 30 ତାରିଖରେ ହୋଇଥିବା ଆବଣ୍ଟନକୁ ବେଆଇନ ଏବଂ ଅବୈଧ ଘୋଷଣା କରାଯିବ ଉଚିତ, କାରଣ ଏହା ପକ୍ଷନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ କ୍ଷମତାର ଅପବ୍ୟବହାର ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଦମନ କରି କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା କମ୍ପାନୀ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ । ଏହା ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉପରେ ଆବଣ୍ଟନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ 39,000 ଅଂଶଧନକୁ କମ୍ପାନୀକୁ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 29, 1958 ରେ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁପାତରେ ତାହାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ କମ୍ପାନୀକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉ । 21 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1960 ରେ ବୈଠକ ଆୟୋଜନରୁ, କମ୍ପାନୀକୁ ବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା । ଶେଷରେ ଏହା ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଲୋଗନାଥନ ଏବଂ ପକ୍ଷନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପରିଚାଳନା ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଉ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉ ଏବଂ ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, କମ୍ପାନୀର ଜଣେ ପ୍ରଶାସକ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ, ଯିଏ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପାଳନ କରିବେ, ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଅତ୍ୟାଚାର ଏବଂ ମନ ଆଚରଣ ତଥା କୁପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ହଟାଇବା ଏବଂ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା । ଜୁଲାଇ 1958 ରେ ଯେଉଁ ସାତ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା ।

କମ୍ପାନୀ ତରଫରୁ ଏହି ଆବେଦନକୁ ବିରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ କମ୍ପାନୀ ଜୁଲାଇ 27, 1954 ରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିର ପକ୍ଷ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ଵାରା ଆବଦ୍ଧ ନୁହେଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କୌଣସି ପକ୍ଷପାତିତା ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟାପାରଗୁଡ଼ିକ ଏହା ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତିତା ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ନିର୍ବିବାଦିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କୌଣସି ଦମନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହି ଆବେଦନକୁ ଲୋଗନାଥନ୍ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ତରଫରୁ ମଧ୍ୟ ବିରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ଏପରି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିନାହାଁନ୍ତି ଯାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରୁଥିବା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଦାରଙ୍କ ଅଧିକାରର ଦମନକାରୀ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ । ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କୁପରିଚାଳିତ ହେଉନାହିଁ କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀର ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରତି କ୍ଷତିକାରକ ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉନାହିଁ । 1958 ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ 30 ତାରିଖରେ ଯେଉଁ ସାତ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏହି ଅଂଶଧନ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ବେନାମୀଦାର ନୁହନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ସ୍ଵାଧୀନ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଏବଂ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ପାଇଁ ନିଜେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ବେନାମୀଦାର ଭାବରେ ନୁହେଁ । ସେମାନେ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଦାରଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ଦମନ କରାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାରରେ କୌଣସି କୁପରିଚାଳନା କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀର ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ଆଚରଣ ଥିଲା । ସେମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 1, 1958, ମାର୍ଚ୍ଚ 29, 1958 ଏବଂ ଜୁଲାଇ 30, 1958 ର ସଂକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆଇନଗତ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଆବଦ୍ଧିତ ହୋଇଥିବା ଅଂଶଧନ ପାଇଁ ସେମାନେ ହକଦାର ।

ଏହି ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି ପ୍ରଥମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ବିଦ୍ଵାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଜାରି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ, ତାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରୁଥିବା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର ଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀର ଆଚରଣ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଦାରଙ୍କ ଉପରେ ନିରନ୍ତର ଦମନ ଜାରି ରଖିବା ଭଳି ଥିଲା ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା ଭଳି କୁପରିଚାଳନା ସଦୃଶ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ସେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ଲୋଗନାଥନ୍ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର ନିରନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଦାର ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବହିଷ୍କାର କରିବା ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 21, 1960 ର ବୈଠକ ଡାକିବା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସଂକଳ୍ପ ପାରିତ କରିବାର ଏକମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଦାର ହୋଇଥିବାରୁ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉପରେ ଆଗକୁ ନିରନ୍ତର ଦମନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ରଖିବା । ଶେଷରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଦମନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କମ୍ପାନୀକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ

କାରଣ ରହିଛି । ତେଣୁ ବିଦ୍ଵାନ ବିଚାରପତି ଏହି ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ କେତେକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ।

ଏହା ପରେ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠରେ ଚଉଦଟି ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଏକତ୍ର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏକାଠି ଶୁଣାଣି କରାଯାଇଥିଲା । ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ଜୁଲାଇ 27, 1954ର ରାଜିନାମା 1957 ଜୁଲାଇ 11 ପରେ ଅସ୍ତିତ୍ଵ ଲାଭ କରିଥିବା ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ, ଯେତେବେଳେ ଏହା ଏକ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ସ୍ଥିତି ହୋଇଥାଇପାରେ । ଏହା ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ପହଞ୍ଚିଲା ଯେ ଯେଉଁ ସାତ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ସେମାନେ ଲୋଗନାଥନ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ବେନାମୀଦାର ନଥିଲେ, ବରଂ ସେମାନେ ସ୍ଵାଧୀନ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ଯଦିଓ ସେମାନେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶୀଦାର ଗୋଷ୍ଠୀର ବନ୍ଧୁ ହୋଇପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହା ଦେଖାଇବା ପାଇଁ କିଛି ନଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ନୂତନ ବଂଧନକାରୀମାନେ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଭୋଗ୍ ଦେବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥିବା ବ୍ୟତୀତ ମତଦାନ ଶକ୍ତିର 75 ପ୍ରତିଶତ ଲୋଗନାଥନ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ହାତରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇଥିଲା । ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଯତ୍ନ ସହ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 397 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଆଦେଶକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଭଳି କୌଣସି ଦମନ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନାହିଁ । ଧାରା 398 ଅନୁଯାୟୀ କୁପରିଚାଳନା ସମ୍ପର୍କରେ, ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ସେହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ମାମଲା ରୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ମାମଲାର ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ, ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ଵ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବରେ ମାମଲା ଆମ ନିକଟକୁ ଆସିଛି ।

ଆମେ ପ୍ରଥମେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 397 ଅନୁଯାୟୀ ଥିବା ମାମଲା ଗ୍ରହଣ କରିବୁ ଏବଂ ଏହି ଧାରଣାରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବୁ ଯେ କମ୍ପାନୀକୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ଆଧାରରେ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମାମଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଏକ ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ଭାରତୀୟ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1913 ରେ ଧାରା 153-C ଭାବେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । ସେହି ଧାରା ଇଂରାଜୀ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1948 ର ଧାରା 210 ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯାହା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏଥିରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ଇଂରାଜୀ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 210କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା କୁପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ଦମନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ବିକଳ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା । ଆଇନ ସର୍ବଦା ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା, ଯଦି କୌଣସି କମ୍ପାନୀକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା । ତଥାପି, କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଏହା ଅନୁଭବ

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଏହାକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏକ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ହୋଇପାରେ, ତଥାପି ସେହି କାରଣ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀକୁ ସର୍ବଦା ବନ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ଏହା ଅନ୍ୟଥା ଶୋଧନ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଏକ ବିକଳ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଇଂରାଜୀ ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 210 ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ଅନୁଭବ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ କମ୍ପାନୀକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ କାରଣ ଆଧାରରେ ଏକ ମାମଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, କମ୍ପାନୀକୁ ବନ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଏହା ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଭଲ ହେବ ଯଦି କମ୍ପାନୀକୁ ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ରଖିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦେବାକୁ ଉଚିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି । ତାହା ହେଉଛି 1913-ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 153-C ଏବଂ ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 397 ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ଉତ୍ପତ୍ତି ।

ଧାରା 397 ଏହିପରି ପଢ଼ାଯାଏ :-

“ଅତ୍ୟାଚାର ମାମଲାରେ ଆଶ୍ଚି ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ - (1) କମ୍ପାନୀର କୌଣସି ସଦସ୍ୟ ଯିଏ ଅଭିଯୋଗ କରନ୍ତି ଯେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ କୌଣସି ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦମନକାରୀ ଭଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି (ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଜଣେ କିମ୍ବା ଅଧିକଙ୍କ ସମେତ) ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଶ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ, ଯଦି ଏହି ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଧାରା 399 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାର ଅଧିକାର ଥାଏ ।

(2) ଯଦି, ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଆବେଦନ ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତାମତ ଥାଏ -

(a) କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କୌଣସି ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦମନକାରୀ ଭଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି; ଏବଂ

(b) କମ୍ପାନୀକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ଅନ୍ୟାୟ ଭାବରେ ଏପରି ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟଥା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଆଧାରରେ ଏକ ବନ୍ଦ ଆବେଶ ଦେବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ହେବ ଯେ କମ୍ପାନୀକୁ ବନ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମାପ୍ତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେପରି ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରିବେ ସେପରି ଆବେଶ ଦେଇପାରିବେ ।”

ଧାରା 399 ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପାଳନ କରୁଥିବା କମ୍ପାନୀର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 402 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ କିମ୍ବା ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଏହା ଏକ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ, ଯଦି କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ କୌଣସି ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦମନକାରୀ ଭଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି, ଯେଉଁମାନେ ଆବେଦନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ କିମ୍ବା ଅଧିକ

ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଯଦି ଏହା ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚି ଯେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ କୌଣସି ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦମନକାରୀ ଭଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି ଏବଂ କମ୍ପାନୀକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ଦ୍ଵାରା ଏପରି ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ ଭାବରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ହେବ, ତେବେ ଯେପରି ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରିବେ, ଧାରା 397 ସହିତ ପଠନ କରାଯାଇଥିବା ଧାରା 402 ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଆଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କ୍ଷମତା ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟଥା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଆଧାରରେ ଏକ ପରିସମାପ୍ତି ଆଦେଶର ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିପାରେ ଯେ କମ୍ପାନୀକୁ ସମାପ୍ତ କରାଯିବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା । ତେବେ ଏହି ଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଦମନ କ'ଣ ତାହା ଆଇନ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିନାହିଁ, ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉପରେ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବା ଭଳି ଏପରି ଦମନ ଅଛି କି ।

ଆମେ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚାରିଟି ମାମଲା ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା ଯେଉଁଠାରେ ଇଂରାଜୀ ଅଧିନିୟମର ନୂତନ ଧାରା 210 ବିଚାର ପାଇଁ ଆସିଥିଲା, ଯଥା : (1) *ଏଲ୍‌ଡର୍ ବନାମ ଏଲ୍‌ଡର୍ ଏବଂ ଖାଚସନ୍*, (1), (2) *ଜର୍ଜ ମେୟର ବନାମ ସ୍କଟିସ୍ କୋଅପରେଟିଭ୍ ହୋଲସେଲ୍ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍* (2), (3) *ସ୍କଟିସ୍ କୋଅପରେଟିଭ୍ ହୋଲସେଲ୍ ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ମେୟର ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* (3), ଯାହା ମେୟରଙ୍କ ମାମଲା (2), ଏବଂ (4) *Re. H. R. ହାର୍ମର ଲିମିଟେଡ୍* (4) ରୁ ଆବେଦନ ଥିଲା । ଧାରା 210 ର ପରିସର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ ଯେଉଁ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ, *ମେୟରଙ୍କ ମାମଲା* (2) ରେ ପୃ. 394ରେ ସଂକ୍ଷେପିତ *ଏଲ୍‌ଡର୍ସ୍ ମାମଲା* (1) ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଆଯାଇଥିଲା: -

"(1) ଜଣେ ଆବେଦନକାରୀ ଯେଉଁ ନିର୍ଯ୍ୟାତନର ଅଭିଯୋଗ କରନ୍ତି, ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯେଉଁ ଭଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି, ତାହା ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ; ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଆଚରଣ ଏପରି ହେବା ଉଚିତ, ଯାହା ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସଦସ୍ୟ (ଆବେଦନକାରୀ ସମେତ) କୁ ଉପରେ ଦମନ କରୁଥିବ ।

(2) ଏହା ଅନୁସରଣ କରେ ଯେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅତ୍ୟାଚାର କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାର ପରିଚାଳନାରେ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଭୋଗ୍ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ଅଧିକାଂଶ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଣାଯାଇଥିବା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

(3) ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ 'ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ' ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପରିସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ପରି

¹ [1952] S. C. 49:
² [1954] S. C. 381 :
³ [1958] 3 ସମସ୍ତ E.R. 66:
⁴ [1958] 3 ସମସ୍ତ E.R. 689 ।

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ରାସ୍ଟ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ଜଣାପଡ଼ିପାରେ, ସେହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏକ ପରିସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ଦେବା ସଙ୍ଗ୍ୟାଳୟ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ ଭାବରେ ପକ୍ଷପାତୀତା କରିବ ।

(4) ଯଦିଓ 'ଦମନକାରୀ' ଶବ୍ଦ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇନାହିଁ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ଚିହ୍ନଟ କରିବା ସମ୍ଭବ, ଯେଉଁଥିରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶୀଦାରମାନେ, ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ-ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ମତଦାନ କ୍ଷମତାର ଅପବ୍ୟବହାର କରି, 'କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟାପାରକୁ ସେମାନଙ୍କ ନିଜ ସମ୍ପତ୍ତି ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି' ଯାହା ସଂଖ୍ୟାଳୟ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଏ - ଏବଂ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ପରିସମାପ୍ତି ଆଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ଆଧାର ରହିବ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଥିରେ ଧାରା 210 ଦ୍ୱାରା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 'ବିକଳ' ପ୍ରତିକାର, ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠଙ୍କ ଦମନକାରୀ ଆଚରଣକୁ ସମାପ୍ତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଂଖ୍ୟାଳୟ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖୋଲା ରହିପାରେ ।

(5) ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷମତା, ଏକ ପରିସମାପ୍ତି ଆଦେଶର ଉପଯୁକ୍ତ ଯଥାର୍ଥ ବିକଳ ଭାବରେ ଜଣେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଏକ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ବ୍ୟାପକ ବିବେଚନାର ପରିକଳ୍ପନା କରେ ।

ମେୟରଙ୍କ ମାମଲା ଏକ ମୂଳ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଏକ ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "(1) ଯେତେବେଳେ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ସଂଖ୍ୟାଳୟ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସହ ଏକ ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ଗଠିତ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ମୂଳ କମ୍ପାନୀ, ଯଦି ସମାନ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟବସାୟରେ ନିୟୋଜିତ ଥାଏ, ସହାୟକ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯଦିଓ ଏଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଅର୍ଥରେ ଏହାର ନିଜସ୍ୱ, ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ସହିତ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଭାବରେ କାରବାର କରିବା ଉଚିତ ; (2) ଯେ, ଯଦି ମୂଳ କମ୍ପାନୀ ଜାଣିଶୁଣି ଏହାର ସହାୟକ କମ୍ପାନୀକୁ ଧ୍ୱଂସ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ମାର୍ଗ ଅନୁସରଣ କରେ, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ସଂଖ୍ୟାଳୟ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ କ୍ଷତି ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହା ଧାରା 210ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଅତ୍ୟାଚାର ହୋଇପାରେ ; (3) ଯେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ ଆଚରଣ ଉପ୍ରୀତନ ସଦୃଶ ହୋଇପାରେ, ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ନିଜ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଳୟ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଯଥାନୁପାତ ଅନୁସାରେ ହ୍ରାସ ପାଉଛି; ଏବଂ (4) ଯେ, ଯଦିଓ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶୀଦାର ତାଙ୍କ ଦମନକାରୀ ଆଚରଣ ଦ୍ୱାରା କମ୍ପାନୀର ଆଧାରକୁ ପ୍ରକୃତରେ ନଷ୍ଟ କରିଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ କମ୍ପାନୀକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ସମସ୍ତ ପକ୍ଷ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି, ଉପ୍ରୀତ ସଂଖ୍ୟାଳୟ ତଥାପି ଧାରା 210 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହୋଇପାରନ୍ତି ।"

ଆବେଦନରେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ହାତ୍ତସ୍ୱ ଅଫ୍ ଲର୍ଡ୍ସ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "ଯେତେବେଳେ ଏହି ମାମଲାରେ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ସଂଖ୍ୟାଳୟ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ସହିତ ଏକ ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ଗଠନ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ମୂଳ କମ୍ପାନୀ, ଯଦି ଏହା ସମାନ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟବସାୟରେ

ନିୟୋଜିତ ଥାଏ, ତେବେ ଏପରି ଏକ ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ଗଠନ କରିବାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଏକ ଅର୍ଥରେ ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ସହିତ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଭାବରେ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ନିଜସ୍ୱ ବ୍ୟାପାର ପରିଚାଳନା କରିବା ।"

ହାର୍ମରଙ୍କ ମାମଲାରେ (1), ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 'ଅତ୍ୟାଚାରୀ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଦୁର୍ବିସହ, କଠୋର ଏବଂ ଦୋଷାବହ । ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "ଏହି ଧାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେଉଁଥିରେ ତଥ୍ୟ 'ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ' ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପରିସମାପ୍ତି ଆଦେଶକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବ, କିନ୍ତୁ କେବଳ ସେହି ଧରଣର ମାମଲା ପାଇଁ ହେବ, ଯେଉଁଥିରେ ଉପ୍ପ୍ରାନ୍ତର ଆବଶ୍ୟକ ଉପାଦାନ ଅଛି ।" ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "ବିଭିନ୍ନ ମାମଲାରେ ଧାରା 210 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଫଳାଫଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅତ୍ୟାଚାରୀ ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ଭିନ୍ନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଅସମ୍ଭବ ।" ପରିସ୍ଥିତି ଏପରି ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ସେଠାରେ ଯେଉଁ ଅନୁମାନ ହୋଇଥିଲା ତାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ "ଅନ୍ତତଃ, କ୍ଷମତାର ଅନୁଚିତ ଅପବ୍ୟବହାର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯେଉଁ ସଚ୍ଚୋଟତା ସହିତ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି ତାହା ଉପରେ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସର ଦୁର୍ବଳତା ଘଟିଛି, ଯାହା ଘରୋଇ ନୀତିର କିଛି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ତରଫରୁ କେବଳ ଅସନ୍ତୋଷରୁ ଭିନ୍ନ ।" "ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ କିଛି ଅଂଶ ପ୍ରତି ଦମନକାରୀ" ବାକ୍ୟାଂଶ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଆଚରଣରେ "ନିରପେକ୍ଷ କାରବାରର ମାନଦଣ୍ଡରୁ ଏକ ଦୃଶ୍ୟମାନ ବିଚ୍ୟୁତତା ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ବ୍ୟାପାରର ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍ତରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ ଯାହା ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶୀଦାର ଯିଏ ତାଙ୍କ ଟଙ୍କାକୁ ଏକ କମ୍ପାନୀକୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରେ ସେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ହକଦାର ।

..... କିନ୍ତୁ, ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସର ଅନୁପସ୍ଥିତିର ପ୍ରଶ୍ନ, ଯଦିଓ ପରିସମାପ୍ତି ସ୍ୱଭାବତଃ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ଧାରା 210 ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ସହିତ ଏହାର କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ନାହିଁ । କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯେଉଁ ଉପାୟରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି ତାହା ଦ୍ୱାରା ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ କିଛି ଭାଗର ନିର୍ଯ୍ୟାତନାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରମାଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କେବଳ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ହରାଇବା କିମ୍ବା ଶୁଦ୍ଧ ଅତଳାବସ୍ଥା ଧାରା 210 ମଧ୍ୟରେ ଆସେ ନାହିଁ । ଏହା ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱଭାବତଃ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସର ଅଭାବ ନୁହେଁ ଯାହା ଧାରା 210 କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଏ, କିନ୍ତୁ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାର ପରିଚାଳନାରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ଉପରେ ଦମନରୁ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସର ଅଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ଏବଂ ଜଣେ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ମାମଲାରେ ଅତିକମରେ ସଚ୍ଚୋଟତା କିମ୍ବା ନିରପେକ୍ଷ କାରବାରର ଅଭାବ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଉପ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଚାରୋଟି ମାମଲାର ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଧାରା 397 ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ଯାହା ଇଂରାଜୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 210ର ଶବ୍ଦ ସହିତ ପ୍ରାୟ ସମାନ, ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ

¹ [1958] 3 ସମସ୍ତ E.R. 689

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ରାସ୍ଟ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟର ଆଚରଣ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦମନକାରୀ ଥିଲା କି ଏବଂ ଏହା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ ପ୍ରମାଣିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି, କମ୍ପାନୀକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ କାରଣ ଅଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ଯଦିଓ ଏହା ଧାରା 397 ର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଆହୁରି ଦର୍ଶାଇବାକୁ ହେବ ଯେ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଆଚରଣ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଦମନକାରୀ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ନୁହେଁ ବରଂ କ୍ରମାଗତ କାହାଣୀର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଆବେଦନ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିରନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କିଛି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ଦମନକାରୀ ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା । ଏହି ଆଚରଣ ଦୁର୍ବସହ, କଠୋର ଏବଂ ଦୋଷାବହ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଧାରୀ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସର ଅଭାବ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାର ପରିଚାଳନାରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାରରୁ ଆତ୍ମବିଶ୍ଵାସର ଅଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ନାହିଁ, ଏବଂ ଏହିପରି ଅତ୍ୟାଚାର ଅନ୍ତତଃ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ତାଙ୍କର ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତି ସଜୋଚତା କିମ୍ବା ନିରପେକ୍ଷ କାରବାରର ଏକ ଉପାଦାନକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋକରେ ଆମକୁ ଧାରା 397 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଅତ୍ୟାଚାରକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାର ମୁଖ୍ୟ ପକ୍ଷ ହେଉଛି ଜୁଲାଇ 27, 1954 ର ନିଜେ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି । ସେହି ସମୟରେ ସେ କମ୍ପାନୀର ସଦସ୍ୟ ନଥିଲେ । ଏହା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଯେ କମ୍ପାନୀ ସେହି ଚୁକ୍ତିର ଏକ ପକ୍ଷ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ଵାରା ବାଧ୍ୟ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ମାମଲାର ଏହି କଠୋର ଆଇନଗତ ଦିଗ ବ୍ୟତୀତ, ଆସକ୍ତ ଦେଖିବା ଚୁକ୍ତିନାମା ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ ପ୍ରଦାନ କରେ । ସେହି ସମୟରେ, 21 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲା, ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମାର ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 10,50,000 ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶଧନ ଦିଆଯିବ ଯାହାଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କର ଅଂଶଧାରଣ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀର ଅଂଶଧାରଣ ସହିତ ସମାନ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଏଥିରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଏହି ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀରେ ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରତିନିଧି ରହିବେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଏହାର ଅଧକ୍ଷ ହେବେ । ଚୁକ୍ତିର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସେହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଥାଏ ଯେଉଁ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ । ତଥାପି, ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ଯେ ଯଦି ଏବଂ କେବେ ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରକୃତରେ ଚୁକ୍ତି ସମୟରେ ପରିକଳ୍ପିତ ବୃଦ୍ଧି ଠାରୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଏ ତେବେ କ'ଣ ହେବ ସେ ବିଷୟରେ ରାଜିନାମାରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ରାଜିନାମାରେ ଏପରି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଯେ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀର ସଂଘର ନିୟମାବଳୀ ଯାହା ସେତେବେଳେ ଥିଲା, ସେଥିରେ ଅଂଶଧାରଣ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରାଜିନାମାର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଆଣିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବ । ତେଣୁ

ଅଂଶଧନ ଆବଣ୍ଟନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ ରାଜିନାମାରେ କିଛି ନାହିଁ, ଯଦି ଏହା ପରେ ପ୍ରକୃତରେ ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଚୁକ୍ତିର ପଞ୍ଚମ ନୀତି ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଛି ଯାହା ଏହି ଭଳି ଭାବରେ ଅଛି :-

"ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ଫରାସୀ କମ୍ପାନୀ (ଟ. 3,75,000) ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଥ (ଟ. 25, 000) ଦ୍ଵାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା 4 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପୂର୍ବ ଭଳି ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବ, ଏବଂ ଏଠାରେ କୌଣସି ପକ୍ଷର ଏଥିରେ କୌଣସି ଆଗ୍ରହ ରହିବ ନାହିଁ, ଯାହାଦ୍ଵାରା ଏଠାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ତିନୋଟି ପକ୍ଷର କମ୍ପାନୀରେ ଅଂଶଧନ ସମାନ ଏବଂ ସମାନ ଅନୁପାତରେ ରହିବ ।"

ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଏ ଯେ ଏହି ଶବ୍ଦ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀର ଅଂଶଧନ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ସମାନ ରହିବ । ଏହି ଶବ୍ଦର ନିହିତାର୍ଥକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାହୁଁ । ରାଜିନାମାରେ ଏହା ସହଜରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତରେ ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ, ସେତେବେଳେ ଏହାକୁ ତିନି ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବେ ବଣ୍ଟନ କରାଯିବ । ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଆମେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଞ୍ଚମ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପାଇଁ ସମ୍ପର୍କ । ଏହା କେବଳ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା 4 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଂଶଧନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ଏହି ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ତିନୋଟି ପକ୍ଷର ପୁଞ୍ଜି ଅଂଶ ସମାନ ଭାବେ ରହିବ ବୋଲି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ତେଣୁ ଯେତେବେଳେ ଆମେ ରାଜିନାମା ପଢ଼ୁ, ଆମେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବା ନାହିଁ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ପୁଞ୍ଜିରେ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ, ଯାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ତିନି ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମାନ ଭାବେ ବାଣ୍ଟାଯିବ ।

ତେବେ, ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି ତିନି ପକ୍ଷଙ୍କ ଆଚରଣରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତରେ ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 61 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା, ଜୁଲାଇ 1954 ର କିଛି ସମୟ ପରେ, ଏହି ବୃଦ୍ଧି ତିନି ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମାନ ଭାବରେ ବାଣ୍ଟାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆହୁରି ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରୀ ରଥ କମ୍ପାନୀରେ ନିଜର ଅଂଶଧନ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତିନି ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମାନ ଭାବରେ କିଣାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ 250 ଟି ଅଂଶଧନ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବିଜୋଡ଼ ଅଂଶ ତିନି ପକ୍ଷ ମିଳିତ ଭାବରେ ରଖିଥିଲେ । ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ସତ୍ୟ, ଏବଂ ଏହି ତର୍କକୁ କିଛି ଯୁକ୍ତି ଦେଇଥାଏ ଯେ ରାଜିନାମାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତିନି ପକ୍ଷଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଅଂଶଧନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ରହିବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କମ୍ପାନୀକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିବ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀ ଚୁକ୍ତିର ସ୍ଵଳ୍ପ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ଵାରା କହିବାକୁ ମଧ୍ୟ କଠୋର ଭାବରେ ବାଧ୍ୟ ନଥିଲା । ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ପାନୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ, ଏହି ରାଜିନାମା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ନଦେଇ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କିମ୍ବା ଅଂଶୀଦାର ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଚିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିବା ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ସ୍ଵାଧୀନ ଥିଲା ।

1957 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ କମ୍ପାନୀକୁ ଏକ ପବ୍ଲିକ୍ ଲିମିଟେଡ଼ କମ୍ପାନୀରେ ପରିଣତ କରାଯିବା ପରେ ଆଉ ଏକ ବିଷୟ ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଥିଲା । ଏହା ସ୍ଵଳ୍ପ ଯେ ଏକ ପବ୍ଲିକ୍ ଲିମିଟେଡ଼ କମ୍ପାନୀ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ରାସ୍ଟ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ତୁଳନାରେ ଜୁଲାଇ 1954 ର ଚୁକ୍ତିନାମା ଦ୍ଵାରା ଆହୁରି କମ୍ ଆବଦ୍ଧ ଥିଲା । ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ସୁଚାଇ ଦେଇଛୁ ଯେ ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀ ଘରୋଇ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ସଂଘର ନିୟମାବଳୀକୁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଆଣିବା ପାଇଁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଚୁକ୍ତିନାମା ସମୟରେ ବ୍ୟାପାର ସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବଳ ଦୁଇଟି ଅଂଶୀଦାର ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ଜୈନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀ ଏକ ପବ୍ଲିକ୍ ଲିମିଟେଡ୍ କମ୍ପାନୀରେ ପରିଣତ ହେଲା ଏବଂ 39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଏହି ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ଆବଦ୍ଧନକୁ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା । ସେତେବେଳକୁ ତିନି ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ପାର୍ଥକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ଆବଦ୍ଧନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ବେଳେ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥାନ ଗୋଷ୍ଠୀ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ 1958 ମାର୍ଚ୍ଚ 1 ତାରିଖରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ବୈଠକରେ କ'ଣ ଘଟିଥିଲା ତାହାର ପ୍ରମାଣ ଭାବରେ ଏକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ଦ୍ଵାରା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବ । ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରିବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ 1956 ମସିହାରେ କୌଣସି ଏକ ସମୟରେ ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀ ଏକ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ ଥିଲା । ଯଦିଓ ମାତ୍ର 61 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ସେହି ସମୟରେ ଅଧିକୃତ ପୁଞ୍ଜି ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । 39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ନୂତନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସଦସ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ପୁଞ୍ଜିକୁ ପ୍ରାଧିକୃତ ପୁଞ୍ଜିର ସୀମାକୁ ଆଣିବା । ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 1956 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 17 ତାରିଖରେ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହେବ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶୀଦାର, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ/କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ମନୋନୀତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟରେ କରାଯିବ । କମ୍ପାନୀ ସେତେବେଳେ ଘରୋଇ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ଏପରି ହେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା । ତେବେ, ଯେହେତୁ କମ୍ପାନୀ ଶିଳ୍ପ ଅର୍ଥ ନିଗମ ଠାରୁ ଏକ ରଣ ଚାହୁଁଥିଲା ଏବଂ ସେହି ନିଗମ କେବଳ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀକୁ ରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବ, ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ ହୋଇଥିଲା, କମ୍ପାନୀ ଜାନୁଆରୀ 1957 ରେ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା ।

ତେବେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜି ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ଜାରି ଦ୍ଵାରା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ 1913 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀର ନିୟମାବଳୀ 42 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ନିୟମାବଳୀର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ଯେ ଅଂଶଧନ ଆବଦ୍ଧନ ବିଷୟରେ ବିପରୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜିର ବୃଦ୍ଧିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଥିବା ସଂକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ତେବେ ଏହା ସେହି ସମୟରେ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯେତେବେଳେ 1954 ମସିହାରେ ପ୍ରାଧିକୃତ ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ ନିୟମାବଳୀ 42 ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶ ବଦ୍ଧନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ତେବେ, ସେହି ସମୟରେ, କମ୍ପାନୀ ଘରୋଇ ଥିଲା ଏବଂ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଜାରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଯଦି କମ୍ପାନୀ ଏହାର ନିଜସ୍ଵ ପରିଚୟ ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା, ତେବେ ଏହାର ବିପରୀତରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିନଥିଲା । ପୁଞ୍ଜି ନିର୍ଗମନ ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରି ତିସେମ୍ବର 1957 ରେ ଆସିଥିଲା ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀ ଏକ ପବ୍ଲିକ୍ ଲିମିଟେଡ୍

କମ୍ପାନୀରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା । ସେତେବେଳକୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ (ଅର୍ଥାତ୍ 1956 ଅଧିନିୟମ) ପାରିତ ହୋଇସାରିଥିଲା ଏବଂ 1913 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀର ନିୟମାବଳୀ 42 ଆଉ ବଳବତ୍ତର ନଥିଲା । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 81 ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, "ଯଦି ଏକ କମ୍ପାନୀରେ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଥମ ଆବଶ୍ୟକ ପରେ କୌଣସି ସମୟରେ, ନୂତନ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଗମନ ଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀର ସଦସ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି, ତେବେ ଏହାର ବିପରୀତ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ଯାହା ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇପାରିବ ଏବଂ କେବଳ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ସେହି ସମୟରେ ସେହି ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପରିଶୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପୁଞ୍ଜିର ପରିସ୍ଥିତି ସ୍ଵୀକାର କରୁଥିବା ଅନୁପାତରେ, ଏପରି ନୂତନ ଅଂଶ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମୟରେ କମ୍ପାନୀର ନିରପେକ୍ଷତା ଅଂଶର ଧାରକ ଥିଲେ ।" ଆହୁରି ଧାରା 81ର ଉପ-ଧାରା (3) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଏହି ଧାରା, ଏକ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଧାରା 81 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଭାବେ କେବଳ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଏବଂ ଏହା ସେତେବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ସଦସ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ପୁଞ୍ଜି (ପ୍ରାଧିକୃତ ପୁଞ୍ଜି ଠାରୁ ଭିନ୍ନ) ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ତେଣୁ ଯେତେବେଳେ ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରି ପରେ ପ୍ରକୃତରେ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା, ନିୟମାବଳୀ 42 ଆଉ ବଳବତ୍ତର ନଥିଲା କାରଣ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 81 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଧାରା 81ର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ 1913 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀର ନିୟମାବଳୀ 42 ଅନୁଯାୟୀ ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜିର ବୃଦ୍ଧିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଥିବା ସଂକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ଏହାର ବିପରୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଫଳସ୍ଵରୂପ ଏହା 1958 ମସିହାରେ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଉଦ୍ଘୃତ ହୋଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ଏହା ଧାରା 81 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରି ପରେ ସଦସ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 28, 1958 ର ସଂକଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା ଏହା କରାଯାଇଥିଲା । ସାଧାରଣ ସଭାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ବରଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯିବା ଉଚିତ । ମାର୍ଚ୍ଚ 29, 1958 ର ସଂକଳ୍ପ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲା ଯେହେତୁ ଏହା ପାରିତ ହେବା ସମୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବ୍ୟର୍ଥ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ତେବେ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ 29 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1958 ର ସାଧାରଣ ବୈଠକ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଧାରା 173 ଅନୁଯାୟୀ ନଥିଲା, ଏବଂ ତେଣୁ ବୈଠକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଖରାପ ବୋଲି ଧରାଯିବା ଉଚିତ । ତେବେ ଏହି ଆପତ୍ତିକୁ ଆବେଦନରେ ନିଆଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହାକୁ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇନାହିଁ, କାରଣ ଏହା ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନର ଏକ ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରଶ୍ନ । ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିପାରିବା ଯେ, ଯଦିଓ ଆବେଦନରେ ଆପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଏହା ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦାସ ଏହାର ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯଦି ଆମେ ଏହି

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାନ୍ତୁ, ତେବେ ଆମେ ତାଙ୍କ ସହ ସହମତ ହୋଇଥାନ୍ତୁ । ମାର୍ଚ୍ଚ 29, 1958 ରେ ଯାହା ଘଟିଥିଲା ତାହାର ବୈଧତା ଉପରେ ଏହି ଆହ୍ୱାନ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବିଫଳ ହେବ ।

ଆମେ ପୂର୍ବରୁ କହିଛୁ ଯେ 1957 ରେ ଅସ୍ଥିତରେ ଆସିଥିବା ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀ 1954 ର ତୁଚ୍ଚିନାମା ଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଧାରା 81 ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅଂଶଧନ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ । 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 29 ତାରିଖର ବୈଠକରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା, ଏହାର ଅର୍ଥ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବା ନୁହେଁ । ନୂତନ ଅଂଶଧନ କେବଳ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ ମତକୁ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଧାରୀମାନେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରତୀକ୍ଷାମାନ ହେଉଛି ଯେ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଜାରି ହେବା ସମୟରେ, ପଞ୍ଚନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭୟଭୀତ ଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅର୍ଥ ନ ଥିବାରୁ ଆବେଦନକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂତନ ଜାରିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବରେ କମ୍ପାନୀର ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହାସଲ କରିବେ । ସେମାନେ ଏହାକୁ ଏଡ଼ାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ନୂତନ ଜାରିକୁ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ବିଦ୍ୟମାନ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ନୁହେଁ ବରଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯିବ । ଯଦି ଏହା ହିଁ କାରଣ ଥିଲା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ନୂଆ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରାଯାଇନଥିଲା, ତେବେ ଏହା କଦାପି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଧାରୀମାନେ ମାର୍ଚ୍ଚ 29, 1958ରେ ଯେଉଁ ସଂକଳ୍ପ ପାରିତ କରିଥିଲେ, ତାହା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଦମନକାରୀ ଥିଲା । 1958 ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସରେ ଯେଉଁ ସାତ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଂଶଧନ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ ଯଦି ପଞ୍ଚନାୟକ କିମ୍ବା ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ବେନାମୀଦାର କିମ୍ବା ନିମ୍ନପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇଥାଆନ୍ତେ, ତେବେ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଆନ୍ତା, କାରଣ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା ହାସଲ କରିଥିବା ଏହି ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ଧାରା 81 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଯାହା ମିଳୁଥିଲା, ସେଥିରୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ଜାଲିଆତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁ ସାତ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଶେଷରେ ଅଂଶଧନ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା ସେମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ସମ୍ମାନଜନକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି । ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କିଛି ନାହିଁ ଯେ ସେମାନେ ପଞ୍ଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ନିମ୍ନପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ କିମ୍ବା ବେନାମୀଦାର ଥିଲେ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ନୁହେଁ ବରଂ ବାହାର ଲୋକଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଆବଶ୍ୟକ କରିବାରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଦମନକାରୀ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ 1958 ମସିହା ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ପଞ୍ଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ମତଭେଦ ଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସର ହ୍ରାସ ଧାରା 397 ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ ନାହିଁ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ ଯେ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାର ପରିଚାଳନାରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାର ଇଚ୍ଛାରୁ ଏହି ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସର ଅଭାବ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଏବଂ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ତାଙ୍କର ମାଲିକାନା

ଅଧିକାର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତି ସଚ୍ଚୋଟତା ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ କାରବାରର ଅଭାବ ରହିଛି । ଏହି ମାମଲାର ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସଚ୍ଚୋଟତା କିମ୍ବା ନିରପେକ୍ଷ କାରବାରର କୌଣସି ଅଭାବ ଥିଲା । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ନୂତନ ଜାରିରେ କୌଣସି ଅଂଶ ମିଳିନଥିଲା; କିନ୍ତୁ ସମାନ ଭାବେ, ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟ ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ପାଇ ନଥିଲେ, କାରଣ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଜୁଲାଇ 1958ରେ ଏହି ଅଂଶଧନ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ବେନାମୀଦାର କିମ୍ବା ନିମ୍ନପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ନଥିଲେ । ଯଦି ନୂତନ ଆବଣ୍ଟନକାରୀମାନେ ଲୋଗନାଥନ୍ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ବେନାମୀଦାର କିମ୍ବା ନିମ୍ନପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇଥାନ୍ତେ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଂଶଧନ ଆବଣ୍ଟନ କରିବାରେ ସଚ୍ଚୋଟତା କିମ୍ବା ନିରପେକ୍ଷ କାରବାରର ଅଭାବ ରହିଥାନ୍ତା । ଆହୁରି, ଆମ ମତରେ, ସମାନ ହାରରେ ମଧ୍ୟ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ଆବଣ୍ଟନ, ଅଂଶୀଦାର ଭାବେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାଲିକାନା ଅଧିକାରକୁ ଗୁରୁତର ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରିନଥିଲା । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅଂଶଧନ ସହ ସମାନ ମୂଲ୍ୟରେ ନୂଆ ଅଂଶଧନର ଜାରି ଦ୍ଵାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇବ ବୋଲି ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ 1958 ମସିହା ସୁଦ୍ଧା 1955 ମସିହାରେ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିବା କମ୍ପାନୀ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜିରେ ବୃଦ୍ଧି ଦ୍ଵାରା ପରିକଳ୍ପିତ ସମ୍ପ୍ରସାରଣରେ ସମାନ ଲାଭ ହାର ଜାରି ରହି ନଥାନ୍ତା ବୋଲି ଭାବିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜି ବିନିମୟରେ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇନଥିବାରୁ, ନୂତନ ଅଂଶଧନର ନିର୍ଗମନ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ କ'ଣ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା ଏବଂ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ନିର୍ଗମନ ଦ୍ଵାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା କହିବା ଅସମ୍ଭବ । ଏହା ଏପରି ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନୁହେଁ ଯେଉଁଠାରେ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ବୋନସ ଭାବରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ ବୋନସ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଂଶଧନର ମୂଲ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନଗଦ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରି ଏଗୁଡ଼ିକ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅନୁମାନ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ଯେ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ସମାନ ମୂଲ୍ୟରେ ଜାରି ହେବା ଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟମାନ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଗୁରୁତର ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତେଣୁ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାଲିକାନା ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା କରାଯାଇଥିଲା । 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଜୁଲାଇ ମାସରେ ଯେଉଁ ନୂଆ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ଆମ ମତରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାର ଭାବେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ହେଉଥିବା ଦମନ ନୁହେଁ ।

ତେବେ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ଜୁଲାଇ 30, 1958 ରେ ଯେଉଁ ତରବରିଆ ଭାବରେ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା ଦର୍ଶାଏ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକ ତରବରିଆ ଭାବେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଯେପରି ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ସୂଚାଇ ଦେଇଛୁ, କମ୍ପାନୀର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ଅର୍ଥର ଆବଶ୍ୟକତା

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଲିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ଥିଲା ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ଅର୍ଥ ନିଗମ ଠାରୁ ରଣ ପାଇବା ମଧ୍ୟ ସଦସ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜିର ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା । ତେଣୁ, 1958 ମସିହା ଜୁଲାଇ 30 ତାରିଖରେ ଯେଉଁ ତରବରିଆ ଭାବେ ଅଂଶଧନ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାର ଏକ ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତରବରିଆ ହେବା ଜରୁରୀ ହୋଇଗଲା କାରଣ ସେହି ଦିନ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଅନୁଭବ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥାଏ ଏବଂ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଆହୁରି ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ହୋଇପାରେ ଯାହା ଅଂଶଧନ ଜାରି କରିବାରେ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ଅର୍ଥ ନିଗମରୁ ରଣ ପାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ କରିବ । ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଆଣିବା ଏବଂ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପାଇବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କାରଣରୁ ଏହି ତରବରିଆ ଘଟଣା ଘଟିଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି । ଏହା ଆଶଙ୍କା କରାଯାଉଥିଲା ଯେ ଅସ୍ଥାୟୀ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ବାତିଲ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀ ଆବେଦନ କରିବେ ଏବଂ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଠାରୁ ଆଉ ଏକ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପାଇବେ । ଏହି ଆଶଙ୍କା ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା କାରଣ ଅଧିକାର ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ପରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ବାତିଲ କରି ଏହାର ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସ୍ଥଗିତ ରଖିଥିଲେ । ତେଣୁ ମାମଲାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅଂଶଧନ ଆବଣ୍ଟନରେ ତରବରିଆ ହେବା ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ଅତ୍ୟାଚାରର ଅନୁମାନ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ, ବରଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଚରଣ ଦ୍ଵାରା ଅଣାଯାଇଥିବା ପରିସ୍ଥିତିରୁ ଏହା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ଯଦିଓ କମ୍ପାନୀକୁ ଅର୍ଥର ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା, ଏହା ଆବେଦନ ସହିତ ମାତ୍ର 5 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଆବଣ୍ଟନ ଉପରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସି ନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଆସି ନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଅଂଶଧନ ନେବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିବା ସାତ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଛଅ ଜଣଙ୍କୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ପରିଶୋଧ କରିବା ପାଇଁ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ଼ ଠାରୁ ରଣ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ନୂତନ ପୁଞ୍ଜିର (ଅର୍ଥାତ୍ 7,65,000 ଟଙ୍କା) ଏକ ଅଂଶ ଧାରା 397 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୁନର୍ବାର ଆମ ମତରେ ଏହା ଅନୁମାନ କରିବା ଜରୁରୀ ନୁହେଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ହୋଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ଏହା ବିଚାର କରାଗଲା ଯେ ଯେଉଁ ସାତ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଆବଣ୍ଟିତ କରାଯାଇଥିଲା ସେମାନେ ପଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ ଗୋଷ୍ଠୀର ନିମ୍ନପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ କିମ୍ବା ବେନାମୀଦାର ନଥିଲେ । ଏପରି କିଛି କାରଣ ଥାଇପାରେ, ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏକାଧରକେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ ପଇଠ କରିବା ସ୍ଥିତିରେ ନଥିଲେ, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଶି ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ରଣ ନେଇଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଜଣାପଡ଼ୁଛି ଯେ କମ୍ପାନୀର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପଟେ ଆବେଦନକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ପଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ଯନ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ଯଦି ପଚନାୟକଙ୍କ ଆଶଙ୍କା ଠିକ୍ ହୋଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ପଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ଟଙ୍କା ଅଭାବ କରଣରୁ ଆବେଦନକାରୀ 39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସମସ୍ତ ଅଂଶଧନ କିଣିଥାଆନ୍ତେ ଏବଂ ଏହିପରି କମ୍ପାନୀରେ ଏକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ପଦବୀ ହାସଲ

କରିଥାନ୍ତା, ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ଵାରା ଏପରି ଆଧିପତ୍ୟକୁ ରୋକିବାରେ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ, ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ 39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂତନ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ପାଇଥାଆନ୍ତେ ଯେହେତୁ, ଦୁଇ ଡିଗ୍ରୀର ଅଂଶଧନ ନେବାକୁ, ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅସମର୍ଥ ଥିଲେ, ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥାଆନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶଧାରୀଙ୍କୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଏପରି ଏକ ସ୍ଥିତି ଆଣିଛି, ଯେଉଁଠି ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରାଯିବା ପରେ, ଏପରିକି, ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପାଖରେ ଥାଇ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତା ନାହିଁ ଏବଂ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ନୂଆ ଅଂଶଧାରୀମାନଙ୍କୁ ନିଜ ସହିତ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ନୂତନ ଧାରକମାନେ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ନିମ୍ନପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ବେନାମୀଦାର ନୁହନ୍ତି, ତେଣୁ 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଜୁଲାଇ ମାସରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପରେ କମ୍ପାନୀ ଉପରେ କୌଣସି ଗୋଷ୍ଠୀର ଆଧିପତ୍ୟ ଥିବା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ବରଂ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀ ଭଳି ଏହା ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ହୋଇପାରିଛି । ସତ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ନୂତନ ଅଂଶଧାରୀଙ୍କ ସମର୍ଥନ ପାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରନ୍ତି, ଏହାର ଅର୍ଥ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର ହେବା ଜରୁରୀ ନୁହେଁ, କାରଣ ନୂତନ ଅଂଶଧାରୀମାନେ ଏହି ଆଧାରରେ ଲୋଗନାଥନ୍ ଏବଂ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ସମର୍ଥନ କରିପାରନ୍ତି ଯେ ଏପରି ସମର୍ଥନ କମ୍ପାନୀର ସୁବିଧା ପାଇଁ ହେବ ।

ଶେଷରେ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ, କମ୍ପାନୀର 75 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶଧନ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହାସଲ କରିବା ହେଉଛି ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, କାରଣ ଏକ ବିଶେଷ ସଂକଳ୍ପ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ 75 ପ୍ରତିଶତ ମତଦାନ ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ବିନା କମ୍ପାନୀର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅସମ୍ଭବ । ତେଣୁ ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ ଲୋଗନାଥନ୍ ଏବଂ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଗୋଷ୍ଠୀ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ଏତେ କୌଶଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ମତଦାନ ଶକ୍ତିର 75 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ପାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ । ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ଯେ ଯଦି ନୂତନ ଅଂଶଧନକୁ ତିନୋଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ 75 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ଅଂଶଧନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥାନ୍ତେ । ଏହି ତର୍କର ପୁଣି କିଛି ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଥାଆନ୍ତା, ଯଦି ନୂଆ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ନିମ୍ନପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ବେନାମୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଆବଣ୍ଟିତ ହୋଇଥାଆନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଅଂଶଧାରଣ ସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ, ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 1958ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପରେ ସ୍ଥିତି ଏପରି ହୋଇଥିଲା ଯେ, ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ 38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶଧନ ପାଇଛନ୍ତି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 19 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶଧନ ମିଳିଛି ଏବଂ ନୂତନ ଆବଣ୍ଟନଗ୍ରାହୀଙ୍କ ପାଖରେ 39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରହିଛି ଏବଂ ଫରାସୀ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପାଖରେ ପାଖାପାଖି 4 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଂଶଧନ ରହିଛି । ତେଣୁ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବଣ୍ଟନଗ୍ରାହୀମାନଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ସେମାନଙ୍କ ସହ ଭୋଟ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବାରେ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଏବଂ

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଲିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ସକ୍ଷମ ହୋଇନାହାନ୍ତି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର 75 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ଅଂଶଧନ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରହିବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଆମେ ମନେ ରଖୁଛୁ ଯେ ନୂତନ ଆବଶ୍ୟକଗ୍ରାହୀମାନେ ଏହି ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀର ନିମ୍ନପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ କିମ୍ବା ବେନାମୀଦାର ନୁହଁନ୍ତି, ପଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥାନ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ କମ୍ପାନୀର 75 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶଧନ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦେବା ପାଇଁ ଏସବୁ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଯେଉଁ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବୋଲି ମନେହୁଏ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତଃ, ଏହି ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକ ପଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଏହାର ଅତ୍ୟାଚାର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱ ନାହିଁ, କାରଣ ଯଦି ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଜାରି କରାଯାଏ, ତେବେ ସେଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାର ପ୍ରଧାନ ଅବଲମ୍ବନ ଭାବରେ ଜୁଲାଇ 1954 ର ରୁଜିନାମା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଦମନର ମାମଲା ବିଫଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଥମତଃ, କଠୋର ଭାବେ କହିବାକୁ ଗଲେ ସେହି ରାଜିନାମା ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ - 1957ରେ ଯେତେବେଳେ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା, ସେତେବେଳେ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀ ଉପରେ ଏହା ବହୁତ କମ୍ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା । ଏହି ରାଜିନାମାରେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପୁଞ୍ଜି ଜାରି କରିବା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ଆହୁରି, ଯେତେବେଳେ ରାଜିନାମା ହୋଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀର ସଦସ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ କମ୍ପାନୀର ଜଣେ ଅଣ-ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଦୁଇ ଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରାଜିନାମା ଥିଲା, ଯାହା ଦର୍ଶାଇବ ଯେ ଏହି ରାଜିନାମା କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ କମ୍ପାନୀକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଏହି ରାଜିନାମା ମୁଖ୍ୟତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତରେ ପୁଞ୍ଜି 61 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା, ଫରାସୀ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ବ୍ୟତୀତ ଆବେଦନକାରୀ ଏହାର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ପାଆନ୍ତି । ତେବେ, ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀକୁ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀରେ ପରିଣତ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ରୁକ୍ମିର କିଛି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀର ସଂଘର ନିୟମାବଳୀରେ ମଧ୍ୟ ରଖାଯାଇପାରିନଥିଲା । କିନ୍ତୁ କୁହାଯାଏ ଯେ ଯଦି ପଚନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ମାନନୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଭଳି ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ କମ୍ପାନୀ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ କମ୍ପାନୀ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ରାଜିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା ଏବଂ ଏହି ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ରାଜିନାମାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁମୋଦନ ଦେବା ସମୟରେ ସମ୍ମାନର ସହ ଆଚରଣ କରିନଥିଲେ । ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ କିଛି ଦୃଢ଼ତା ଅଛି ଯେ ଲୋଗନାଥନ୍ ଏବଂ ପଚନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲେ, ତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇଥିଲେ; ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ ଯେ ଯେତେବେଳେ କମ୍ପାନୀ ଅସୁବିଧା ଅତିକ୍ରମ କଲା ଏବଂ ଏହା ଅନୁଭବ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ଏହି ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭାବିଲେ ଯେ ରୁକ୍ମିର ଭାବନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ (ଯଦିଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକର ଭବିଷ୍ୟତ ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ କିଛି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ) । କିନ୍ତୁ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ଦମନମୂଳକ ଭାବରେ ଚାଲିଥିଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 1958 ରେ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଥିବା ଏହି ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀ

ଚୁକ୍ତିର ଭାବନାକୁ ପାଳନ କରିନଥିଲେ ? ଆମେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉକ୍ତସାର ସହ ବିଚାର କରିଛୁ ଏବଂ ଆମେ ଅନୁଭବ କରୁଛୁ ଯେ କମ୍ପାନୀ ଏକ କଠିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଥିବାବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସହାୟତାର ପାଇଦା ଉଠାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଯେତେବେଳେ ପବ୍ଲିକ୍ କମ୍ପାନୀ ତରଫରୁ ନୂତନ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଏହାକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ କରିବା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ନୁହେଁ ବରଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅଂଶଧନ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ, ଏହା ତତ୍କାଳୀନ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ, ଅର୍ଥାତ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀର ଦମନକାରୀ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ କରିଛୁ ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଜଣେ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ତାଙ୍କ ମାଲିକାନା ଅଧିକାରରେ ଜଡ଼ିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 1958 ରେ ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଆବେଦନରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଏପରି ଅତ୍ୟାଚାର ଥିଲା ଯାହା ଧାରା 397 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆଦେଶକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବ ।

ଏହାପରେ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବୃଦ୍ଧି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ 21 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1960ରେ ଏକ ବୈଠକ ଡକାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆବେଦନ ଆଗତ କରିବା ପାଇଁ ଆହୁରି କାରଣ ଦେଇଥିଲା, ଯାହା ସେ 14 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1960ରେ କରିଥିଲେ । ସେହି ବୈଠକରେ ଅଂଶ ପୁଞ୍ଜି ଦୁଇ କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଏକ କୋଟି ଯଥାର୍ଥତା ଅଂଶରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ କୋଟି ଅଧିମାନ୍ୟ ଅଂଶରେ ରହିବ । ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ କମ୍ପାନୀରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଂଶଧନକୁ ଆହୁରି ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପନାର ଏକ ଅଂଶ ଥିଲା ଯାହା ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କୁ ଏଥିରୁ ବାହାର କରାଯାଇପାରିବ, କାରଣ ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପୁଞ୍ଜି ଜାରି ହେବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯଥାର୍ଥତା ଅଂଶର ଧାରଣ ସମଗ୍ର ଅଂଶ ପୁଞ୍ଜିର 10 ପ୍ରତିଶତ ହେବ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମତଃ, ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାପ୍ତ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ କାରଣରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 21, 1960ର ବୈଠକ କେବେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇନଥିଲା, ତେଣୁ ଆମେ କହିପାରିବା ନାହିଁ ଯେ ନୂଆ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ କିପରି ଜାରି କରାଯାଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସଦସ୍ୟତା ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଆନ୍ତା କି ନାହିଁ, ଯାହାଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀ ସେତେବେଳେ ଯେତିକି ବ୍ୟାପକ ଥିଲା, ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ହୋଇଥାଆନ୍ତା । ଯଦି ତାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯାହାକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଦମନ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆମେ ବୁଝିବାରେ ବିଫଳ ହେଉଛୁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀରୁ କାହିଁକି ବହିଷ୍କାର କରାଯିବ ଉଚିତ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅଂଶ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ କାରଣ ତାଙ୍କ ଅଂଶ ପୁଞ୍ଜି ସମଗ୍ର ଅଂଶ ପୁଞ୍ଜିର ମାତ୍ର 10 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ, କାରଣ ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ କମ୍ପାନୀ ଭଲ କାମ କରୁଛି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ପରି ତାଙ୍କ ଲାଭାଂଶ ପାଇବେ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ଏକ କମ୍ପାନୀରେ ତାଙ୍କ ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରିବା ମୂଲ୍ୟହୀନ ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାକୁ ଅସମର୍ଥ - ଯଦି ଏକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ-ସ୍ଵର ନୁହେଁ, ତେବେ ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଆବେଦନ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତ ଆଧାର ଏକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ନୁହେଁ ବରଂ ଏହି ଭାବନା ଯେ କମ୍ପାନୀର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇବାକୁ ଆଶା କରୁଥିବା ଆବେଦନକାରୀ ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 1958 ରେ

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବସ୍ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ଯାହା ଘଟିଥିଲା ତାହା ଦ୍ଵାରା ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଯଦି ଏହା ହେଉଛି ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥିତି, ତେବେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଲୋଗନାଥନ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ କମ୍ପାନୀର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଇଚ୍ଛାକୁ ବିଫଳ କରିବାରେ ସଫଳତା କିମ୍ବା ନିରପେକ୍ଷ କାରବାରର ଅଭାବ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ; କିମ୍ବା ଏପରି ଆଚରଣକୁ ଏକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ପ୍ରତି ଦମନକାରୀ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 27 ତାରିଖର ରାଜିନାମା ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ବିଫଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହା ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ଯଦିଓ ସେହି ରାଜିନାମା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା, ଯାହା ଏହା ଦ୍ଵାରା ଆବଦ୍ଧ ନଥିଲା, ତେବେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ଦମନର ମାମଲା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାରା 398 ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲାକୁ ଆସୁଛୁ । ଏଥିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଧାରା 399 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାର ଅଧିକାର ଥିବା କମ୍ପାନୀର କୌଣସି ସଦସ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିବେ ଯେ (i) କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କମ୍ପାନୀର ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ଭଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି, କିମ୍ବା (ii) କମ୍ପାନୀର ପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି ଏବଂ ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ କାରଣରୁ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କମ୍ପାନୀର ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ଭଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଏପରି ଆବେଦନ କରାଯିବା ସମୟରେ, ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ହେଉଛି ଯେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରୋକ୍ତ ଭାବରେ କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀର ପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉପରୋକ୍ତ କୌଣସି ବାସ୍ତବ ପରିବର୍ତ୍ତନର କାରଣ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି, ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରୋକ୍ତ ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହେବ, ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା କିମ୍ବା ଆଶଙ୍କା କରାଯାଇଥିବା ବିଷୟକୁ ଶେଷ କରିବା କିମ୍ବା ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ଆଦେଶ ଦେଇପାରିବ ଯାହା ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେ କରିବେ । ଏହି ଧାରା କେବଳ ଧାରଣା ଚିପ୍ପଣୀ ଦେଖାଉଥିବା ପରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତରେ କମ୍ପାନୀର ପରିଚାଳନାରେ ଅବ୍ୟବସ୍ଥା କିମ୍ବା ଅବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆଶଙ୍କା ଥାଏ । ଏହା ଧାରା 397 ର ବିପରୀତ ହୋଇପାରେ ଯାହା କମ୍ପାନୀ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ହେଉ କିମ୍ବା ନ ହେଉ, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦମନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଆବେଦନକାରୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତିନୋଟି ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଏହାର ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା, ଯଥା -

(i) ଯେତେବେଳେ 1958 ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସରେ 39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କେବଳ ଅଂଶଧନ ଅର୍ଥର ଏକ ଛୋଟ ଅଂଶ ହିଁ ମିଳିଥିଲା ;

(ii) ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ ଗୋଷ୍ଠୀ କମ୍ପାନୀର କୋଷାଗାରରୁ 7 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହଟାଇ ଦେଇଥିଲେ ;

(iii) କମ୍ପାନୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମର୍ଥନ ହରାଇଥିଲା ।

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଯେତେବେଳେ 39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ନୂତନ ଅଂଶଧନ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, କମ୍ପାନୀ ଆରମ୍ଭରେ ଅଂଶଧନ ଅର୍ଥର ମାତ୍ର 15 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲା, ଯଥା ଆବେଦନରେ 5 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ

ଉପରେ 10 ପ୍ରତିଶତ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଯଦିଓ ଅଂଶଧନ ଅର୍ଥର 85 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରାପ୍ତିରେ କିଛି ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା, ତଥାପି 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶଧନ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 1959-60 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଶୋଧ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ସେହି ବର୍ଷରେ କେବଳ ବକେୟା ରାଶି ଥିଲା 7,65,000 ଟଙ୍କା (ଅର୍ଥାତ୍ 9 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 85 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶଧନ) । ତେଣୁ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନରେ ସାମାନ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ପରିସ୍ଥିତିକୁ କମ୍ପାନୀର ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେଉଁଥିରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 398 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଲୋଗନାଥନ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀର କୋଷାଗାରରୁ 7 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହଟାଇବା ବିଷୟରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ ଯେ ତାଙ୍କର ଅଭିଯୋଗ ଥିଲା ଯେ ଏହି ରାଶି ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟାୟପୂର୍ବକ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ହଟାଇବା ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ପ୍ରବୃତ୍ତି ନାହିଁ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଅଭିଯୋଗ ଜଣାପଡ଼ୁଛି ଯେ ରୁଚ୍ଛିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ସେ ଏହି 7 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରାଶିର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ, ଏବଂ ଏହି ରାଶିର ତାଙ୍କ ଅଂଶ ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 1957 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 16 ତାରିଖରେ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ଲେଖାଯାଇଥିବା ଏକ ଚିଠିରୁ ଜଣାପଡ଼େ, ଯେଉଁଥିରେ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି 7 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥରାଶି ମଧ୍ୟରୁ ତାଙ୍କର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶ ସୁଧ ସହିତ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ, 7 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ରାଶି କଳିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼କୁ କମ୍ପାନୀ ଠାରୁ ବକେୟା ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ପୂର୍ବରୁ କମ୍ପାନୀର ପରିଚାଳନା ପ୍ରତିନିଧି ଥିବା କଳିଙ୍ଗ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ନିଗମକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋକନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀରୁ ଏହି ଅର୍ଥରାଶି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯିବା କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଏହାର ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତିତା ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରାଯାଉଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏହି ଅର୍ଥରାଶିର ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଲୋକନାଥନ୍ ଏବଂ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପାଇବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି । ଯଦି ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଜୁଲାଇ 27, 1954 ର ରୁଚ୍ଛିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ଅଛି, ତେବେ ସେ ଏହାକୁ ଏପରି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିବେ ଯାହା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ; କିନ୍ତୁ ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ କମ୍ପାନୀରୁ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କୌଣସି ପ୍ରକାରେ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟାପାର ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ କମ୍ପାନୀ ପୂର୍ବତନ ପରିଚାଳନା ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଏହି ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିଛି ।

ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଶେଷ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ହେଉଛି ଯେ 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଜୁଲାଇ ମାସରେ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଲୋକନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କମ୍ପାନୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମର୍ଥନ ହରାଇଥିଲା । ଏଠାରେ ପୁଣି ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 1958 ରେ 39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶଧନ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ କମ୍ପାନୀରୁ ତାଙ୍କର ସମର୍ଥନ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଇଥିବା ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା ଘଟିଥିଲା ଆବେଦନକାରୀ ସେଥିରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲେ । ଯଦି କମ୍ପାନୀ ଏହି ସମର୍ଥନ ବିନା ଜାରି ରଖିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା ଯେପରି ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟତଃ 1958 ରେ ଥିଲା, ତେବେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ

ଏସ୍. ପି. ଜୈନ ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ରାସ୍ଟ (ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଣ୍ଡ)

ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଫଳରେ କମ୍ପାନୀକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମର୍ଥନ ହରାଇଥିଲା ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହା ପାଇଁ ପ୍ରତିକୂଳ ଥିଲା, ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଦୁଃଖିତ ଥିଲେ କାରଣ ସେ ଅନୁଭବ କରିଥିବେ ଯେ କମ୍ପାନୀକୁ ଏପରି ସହାୟତାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବାବେଳେ ତାଙ୍କର ସହାୟତା ନିଆଯାଇଥିଲା; କିନ୍ତୁ ପରେ, ଯେତେବେଳେ ପଞ୍ଜନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମର୍ଥନ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଆଉ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଯେଉଁଭଳି ଚାହଁଲେ ସେପରି ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯଦି 1958 ମସିହା ସୁଦ୍ଧା କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମର୍ଥନର ଆଉ ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥିଲା, ତେବେ ଏଭଳି ସମର୍ଥନ ହରାଇବାର କାରଣ ପାଲଟିଥିବା, ପଞ୍ଜନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ୍ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କମ୍ପାନୀର ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସହ ଏକମତ ଯେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଏହାର ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିବା ଆଧାରରେ ଧାରା 398 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ କୌଣସି ମାମଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

1958 ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ପରେ ପରିଚାଳନାରେ ହୋଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କାରଣରୁ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏହାର ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ଭଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଧାର ନାହିଁ । 1958 ଜୁଲାଇ ପରେ ହୋଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଆଉ କମ୍ପାନୀର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ରହିଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ପଞ୍ଜନାୟକ ଏବଂ ଲୋଗନାଥନ ଗୋଷ୍ଠୀ ବ୍ୟବହାରିକ ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିନା କମ୍ପାନୀ ପରିଚାଳନା କଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେପରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନାହିଁ ଯେ ପରିଚାଳନାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଫଳରେ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଏହାର ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୂଳ ଭଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ କେତେକ ବିଷୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି, ଯାହା 1960 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 14 ତାରିଖରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ହେବା ପରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ତେବେ ଏହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଆବେଦନଟି ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ହେବ ଯେପରି ଆବେଦନ କରିବା ସମୟରେ ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଯେପରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି, ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ବିନା ନୂତନ ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା କେତେକ ପଦକ୍ଷେପକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କମ୍ପାନୀ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ଏବଂ ଲାଭ ହରାଇବାର ସମ୍ଭାଷୀନ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଏହାର ବ୍ୟାପାରର କୁପରିଚାଳନାକୁ ଦର୍ଶାଏ ।

ଶେଷରେ ଆବେଦନରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ହିସାବ ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଆବେଦନକାରୀ ନୂତନ ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଠକେଇ, କ୍ଷମତାର ଅପପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ଦେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେପରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି, ଆବେଦନକାରୀ ଏପ୍ରିଲ 1961 ରେ କେତେକ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଯଦି ଚାହଁବେ, ତେବେ ସେହି ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା ଏବଂ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ଦର୍ଶାଇବାରେ ଠିକ୍

ଥିଲେ ଯେ କମ୍ପାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଅବମାନନା କରିଛି ଏବଂ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନାହିଁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ଦେଇନାହିଁ ବୋଲି କମ୍ପାନୀ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେବାରେ ବିଫଳ ଏକକ ବିଚାରପତି ଠିକ୍ ନଥିଲେ । ଆମକୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଅନୁଯାୟୀ ଠିକ୍ ଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 398 ର ଏହି ଅଂଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ କୌଣସି ମାମଲା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ବିଫଳ ହେଲା ଏବଂ ଏତଦ୍ୱାରା ଏକ ସେଟ୍ ଶୁଣାଣି ଶୁଳ୍କ ସହିତ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।